Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΙΣΤ' ΤΟΜΟΣ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΑΡΙΘΜ 371

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1950

Courtesy Providence Lithograph Co.

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

Ἡ Δεκάτη Κληρικολαϊκὴ Συνέλευσις τοῦ ST. LOUIS, MO., διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν τὰ οἰκονομικὰ μέσα πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ἀποφάσεων αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ὁμογενείας μας, ἐψήφισεν ὁμοφώνως ὅπως ἀντὶ τοῦ μονοδολλαρίου καθιερωθῇ δεκαδολλάριον ἀπὸ τοῦ νέου ἔτους.

Τὸ δεκαδολλάριον θὰ καταβάλλεται ἐτησίως ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν τῶν Κοινοτήτων μας καὶ θὰ ἀποτελῇ τὴν μόνην οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσίν των ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, καταργουμένων εἰς τὸ ἑξῆς ὅλων τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων δίσκων, ἐράνων, εἰσφορῶν καὶ συνδρομῶν διὰ τῶν ὁποίων μέχρι τοῦδε ἐπεβαρύνοντο οἱ ὁμογενεῖς διὰ διαφόρους ἱεροὺς σκοπούς.

Οἱ λόγοι οἱ ὁποῖοι συνετέλεσαν εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν εἶναι:

1. Διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ κανονικὴ λειτουργία τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς καὶ νὰ ἀνεγερθοῦν τὰ κτίρια τὰ ἀπαραίτητα δι' αὐτήν: κοιτῶνες, παρεκκλήσιον, βιβλιοθήκη, γυμναστήριον.

2. Διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ κανονικὴ λειτουργία τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἁγίου Βασιλείου καὶ νὰ ἐπιδιορθωθοῦν τὰ κτίριά της καὶ ἀνεγερθοῦν καὶ νέα διὰ κατοικίας τοῦ προσωπικοῦ.

3. Διὰ νὰ γίνουν ἰδικά μας τὰ κτίρια τῆς Ἱεραποστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ποὺ εἶναι τώρα χρεωμένα καὶ νὰ δημιουργήσωμεν εἰς αὐτὴν γηροκομεῖον καὶ ἱεραποστολικὸν ὀρφανοτροφεῖον ἀρρένων.

4. Διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν ἐπιθεωρητὰς τῶν Σχολείων μας, ἡμερησίων καὶ ἀπογευματινῶν, καὶ νὰ ἐκδώσωμεν ὁδηγοὺς διδασκαλίας καὶ διδακτικὰ βιβλία γραμμένα ἀπὸ εἰδικοὺς καὶ προωρισμένα ἀποκλειστικῶς διὰ τὰ ἐδῶ γεννημένα τέκνα μας.

5. Διὰ νὰ ἐκδώσωμεν βοηθήματα διὰ τοὺς Κατηχητὰς καὶ τὰς Κατηχητρίας μας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Ἀγγλικήν, καὶ κατηχητικὰ ἐφόδια διὰ τὰ παιδιὰ τῶν Κατηχητικῶν μας Σχολείων.

6. Διὰ νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ ἐκδώσωμεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Ἀγλικὴν τὰ Ἱερὰ Μυστήρια καὶ τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας τῆς Ἐκκλησίας μας πρὸς διευκόλυνσιν τῆς νέας γενεᾶς.

7. Διὰ νὰ ἐκδώσωμεν διαφωτιστικὰ φυλλάδια εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Ἀγγλικὴν χάριν τῆς νεολαίας μας ἐπὶ ζητημάτων θρησκευτικῶν, δογματικῶν, ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν, καὶ νὰ σκορπίσωμεν φυλλάδια διδακτικὰ καὶ μορφωτικὰ κατὰ χιλιάδας μεταξὺ τῆς ὁμογενείας μας.

8. Διὰ νὰ σταματήσῃ ἡ περιφορὰ δίσκων εἰς τοὺς ναοὺς τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸ Πάσχα ὑπὲρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ νὰ στέλλεται εἰς τὸ ἑξῆς ἀνάλογον ποσὸν ἀπὸ τὸ κεντρικὸν Ταμεῖον τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς διὰ τὴν ἀξιοπρεπεστέραν ἐμφάνισιν τοῦ κέντρου τῆς Ὀρθοδοξίας.

9. Διὰ νὰ ἀνεγερθῇ τὸ πολὺ ἐντὸς πέντε ἐτῶν τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ νὰ παύσῃ ἡ ἐπιβολὴ φορολογίας εἰς τὰς Κοινότητας διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν.

10. Διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν οἰκονομικῶς περισσότερον τοὺς ἀποφοίτους τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς κατὰ τὰ δύο ἔτη ποὺ θὰ συμπληρώνουν τὰς σπουδάς των εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν.

11. Διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν οἰκονομικῶς τοὺς ἀποφοίτους τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἁγ. Βασιλείου κατὰ τὸ ἓν ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖον θὰ μεταβαίνουν εἰς τὸ ἑξῆς εἰς Ἀθήνας διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς μορφώσεώς των.

12. Διὰ νὰ συντηρήσωμεν τὴν ἕδραν τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας, ἡ ὁποία θὰ λειτουργήσῃ ἀπὸ τὸ προσεχὲς φθινόπωρον εἰς τὸ Ἐπισκοπελιανὸν Κολλέγιον τοῦ Καῖμπριτζ, Μασσ., τὸ συνεργαζόμενον μὲ τὸ HARVARD UNIVERSITY.

13. Διὰ νὰ λείψουν τοῦ λοιποῦ ὅλοι οἱ δίσκοι ποὺ περιφέρονται εἰς τοὺς ναούς μας ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου, τῶν τυφλῶν, τῶν ἀναπήρων τῆς Ἑλλάδος, τῶν φυματικῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν παιδιῶν της. Εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἁγίους θεσμοὺς καὶ εὐαγεῖς σκοποὺς θὰ στέλλωνται παρὰ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς ἀνάλογα ποσὰ ἀπὸ τὸ προϊὸν τοῦ δεκαδολλαρίου.

14. Διὰ νὰ ἐνισχύωμεν ἡμερήσια Ἑλληνοαμερικανικὰ σχολεῖα καὶ Κοινότητας, ποὺ διέρχονται οἰκονομικὴν κρίσιν.

Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δεκαδολλαρίου αἱ Κοινότητες θὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὰς συνεχεῖς ἐνοχλήσεις δι' ἐράνους, δίσκους καὶ τὰς παντοίας φορολογίας, τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους, καὶ θὰ ἀφιερώσουν ὅλας τὰς σκέψεις των καὶ ὅλας τὰς ἐνεργείας των πρὸς προαγωγὴν τοῦ Κοινοτικοῦ ἔργου.

Ἡ δὲ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπή, μὲ πόρους πλέον ηὐξημένους, θὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἀναπτύξῃ δρᾶσιν ἐφάμιλλον τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν τῆς χώρας αὐτῆς, θὰ εἶναι δὲ εἰς θέσιν νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ σχέδια ὑπὲρ τῆς νεολαίας, τὰ ὁποῖα ἄνευ πόρων θὰ μείνουν ὄνειρα ἀπραγματοποίητα.

Ἔτσι θὰ ἀναδειχθῇ ἡ ὁμογένεια ἀνταξία τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 10 East 79th Street, New York 21, N. Y.

ΕΤΟΣ ΙΣΤ'. Ἀριθ. 371 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1950

ΜΗΝΥΜΑ

ΤΟΥ Σ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ κ. κ. ΜΙΧΑΗΛ

Ἐπὶ τῇ Ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων

Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα, Εὐσεβεῖς Ἑλληνορθόδοξοι Χριστιανοὶ τῶν Κοινοτήτων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου,

«Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε· Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε· Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε». Ἦλθαν καὶ πάλιν τὰ Χριστούγεννα καὶ οἱ Ναοί μας θὰ ἀντηχήσουν διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν μὲ αὐτὸ τὸ κοσμοχαρμόσυνον ᾆσμα. Μᾶς προσκαλεῖ μὲ αὐτὸ ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία νὰ δοξάσωμεν τὸν Θεόν, διότι ηὐδόκησε νὰ ἀποστείλῃ τὸν Μονογενῆ Του Υἱὸν εἰς τὴν ἁμαρτωλήν μας γῆν νὰ γίνῃ ἄνθρωπος διὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον. Μᾶς προσκαλεῖ μὲ αὐτὸ ἡ μήτηρ Ἐκκλησία εἰς προϋπάντησιν τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὁποῖος δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν μας ἔγινεν ἄνθρωπος. Μᾶς προσκαλεῖ μὲ αὐτὸ νὰ ἀφήσωμεν τὰ γήϊνα, νὰ ὑψωθῶμεν πρὸς τὰ οὐράνια, νὰ στραφῶμεν πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ νὰ ἀνανεώσωμεν τὸν σύνδεσμόν μας μετ' Αὐτοῦ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Γεννήσεώς Του.

Ἂς ἀκούσωμεν, λοιπόν, ὅλοι, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, νέοι καὶ νεάνιδες, τὴν φωνὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων ἂς σημειώσῃ δι' ὅλους σημαντικὸν σταθμὸν βαθυτέρας καὶ στενωτέρας γνωριμίας μετὰ τοῦ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτοῦ εἶχε, ἔχει καὶ θὰ ἔχῃ πάντοτε ἀνάγκην ἡ ἀνθρωπότης. Καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς, «Αὐτοῦ ἀκούετε», ἤτοι Αὐτὸν ἀκολουθεῖτε, Αὐτὸν μιμεῖσθε, Αὐτὸν ἀγαπήσατε, προτρέπει ἡμᾶς ὁ Θεὸς Πατήρ.

Ἂν σήμερον ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης εἶναι τεταραγμένη καὶ ἀνήσυχος, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι μέρος αὐτῆς, ἔστω καὶ μικρόν, ἔχει ἀπαρνηθῇ τὸν Χριστὸν καὶ λατρεύει τὸν ἀντίχριστον. Καὶ τὸν λατρεύει μὲ πίστιν, μὲ ἀφοσίωσιν ὁλόψυχον, μὲ τυφλὸν φανατισμόν, μὲ ὁλοκληρωτικὴν παράδοσιν εἰς αὐτόν, ἐνῷ παραλλήλως πολεμεῖ τὸν Ἰ. Χριστὸν δι' ὅλων τῶν εἰς τὴν διάθεσίν του δυνάμεων τοῦ σκότους, ἐπιδιῶκον, ὡς ἄλλος Ἡρώδης, τὴν ἐξόντωσιν Αὐτοῦ. Ἡ μερὶς αὐτὴ τῆς ἀνθρωπότητος, μὲ τὸν σατανικόν της ζῆλον καὶ φανατισμόν, κατώρθωσε νὰ γίνῃ κυρία ἑκατομμυρίων ὅλων ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους κρατεῖ δεσμίους, πανικοβλήτους ὑπὸ τὸ φάσμα τῆς σφύρας καὶ τοῦ δρεπάνου, καὶ μὲ τὰς συνεχεῖς καὶ ἀκαμάτους προσπαθείας της ἐπιδιώκει νὰ καταλάβῃ καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κόσμου, τὸ ὁποῖον, εὐδοκίᾳ τοῦ Θεοῦ, εὑρίσκεται μέχρι τῆς στιγμῆς ἔξω καὶ ἐντεῦθεν τοῦ λεγομένου σιδηροῦ παραπετάσματος.

Αὐτὸ ὅμως τὸ ὑπόλοιπον μέρος τοῦ κόσμου, τὸ ὁποῖον δὲν εὑρίσκεται ὑπὸ τὸ κράτος καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀντιχρίστου, εἶναι ἄραγε μὲ τὸ μέρος τοῦ Χριστοῦ; Γνωρίζει τὸν Χριστόν; Μιμεῖται τὸν Χριστόν; Καταβάλλει σοβαρὰν προσπάθειαν νὰ Τὸν ἀκολουθήσῃ; Ἑορτάζει τὴν Θείαν Γέννησιν μὲ τὴν διάθεσιν νὰ οἰκειοποιηθῇ τὴν ἀπ' αὐτῆς πηγάζουσαν χάριν, ἢ ἀπὸ ἁπλῆν συνήθειαν καὶ κατὰ τρόπον ὅλως ἐξωτερικόν, χωρὶς καμμίαν εἰλικρινῆ προσπάθειαν πρὸς ἐσωτερικὴν ἀνακαίνισιν καὶ ἀναγέννησιν τοῦ πραγματικοῦ ἀνθρώπου;

«Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε», εἶναι ἡ πρὸς ἡμᾶς ἑόρτιος πρόσκλησις τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Πράγματι, τίποτε δὲν συμβαίνει εἰς τὸν πλανήτην μας, ἄνευ τῆς θελήσεως ἢ τῆς παραχωρήσεως τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ. Μόνον οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς ἁμαρτίας ἀρνοῦνται τὴν θεμελιώδη αὐτὴν ἀλήθειαν. Ἀλλ' ἡ ἄρνησις δὲν μεταβάλλει τὴν πραγματικότητα, τὴν ὁποίαν ἀποκαλύπτει ἡ πίστις, ὅτι, δηλαδή, ὁ κόσμος σήμερον δεινοπαθεῖ καὶ δοκιμάζεται κατὰ θείαν παραχώρησιν, διότι οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ἀντιχρίστου ἔχουν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν ἀρχηγόν τους, πολὺ μεγαλυτέραν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἔχουν πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν οἱ θεωρούμενοι πιστοὶ καὶ αὐτοκαλούμενοι μαθηταί Του. Δι' αὐτὸ ὁ Παντοδύναμος Θεός, ἄνευ τοῦ θελήματος τοῦ ὁποίου οὔτε ἕν στρουθίον πίπτει ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπέτρεψε τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον, κρατεῖ δὲ τὴν ἀνθρωπότητα τεταραγμένην καὶ ἀγωνιῶσαν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου μιᾶς νέας τραγικῆς περιπετείας.

Ἔχομεν ἀνάγκην τοῦ Χριστοῦ ὡς ἄτομα, ἀλλὰ καὶ ὡς ὁμάδες καὶ ὡς λαοί. Διὰ τοῦτο κατῆλθεν εἰς τὴν γῆν μας, δι' ἄκραν ἁγαθότητα. Εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ ἀντιχρίστου πρέπει νὰ εἰσέλθῃ ὁ Χριστός. Μὲ ὅσην δὲ ἀφοσίωσιν, μὲ ὅσον ἐνθουσιασμὸν καὶ ζῆλον λατρεύουν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ἀντιχρίστου τὸν σατανικὸν ἀρχηγόν τους, μὲ τὸν αὐτὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν ἰδίαν ἀφοσίωσιν ἐπιβάλλεται νὰ πιστεύουν καὶ νὰ πειθαρχοῦν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸν Σωτῆρά των. Ἂν ἡ ἀνθρωπότης διέλθῃ ἀπὸ μίαν τοιαύτην πνευματικὴν ἀναγέννησιν, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, αἱ ἀνησυχίαι καὶ οἱ φόβοι θὰ καταπαύσουν καὶ οἱ κίνδυνοι καὶ αἱ ἀγωνίαι θὰ τερματισθοῦν.

Εἰς αὐτὸ πρέπει νὰ κατατείνωμεν ὅλοι ἡμεῖς οἱ ἀντιπροσωπεύοντες τὰς πνευματικὰς δυνάμεις τῆς ὁμογενείας. Ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, διδάσκαλοι, ὅσοι διανοούμενοι καὶ ὅσοι ἁπλοϊκοί, ἂς καταβάλλωμεν συνεχεῖς προσπαθείας νὰ προαγάγωμεν ἀκόμη περισσότερον τὴν γνωριμίαν τῶν ἀδελφῶν μας μὲ τὴν πηγὴν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐλευθερίας, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Μὲ τὴν διδασκαλίαν μας, μὲ τὸ παράδειγμά μας καί, πρὸ παντός, μὲ τὴν καθημερινήν μας ζωήν, ἂς δώσωμεν εἰς τοὺς ἀδελφούς μας νὰ ἐννοήσουν ὅτι μακρὰν τοῦ Χριστοῦ δὲν ὑπάρχει ἐλπὶς σωτηρίας, ἀλλ' οὔτε εὐτυχίας καὶ ζωῆς. Ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων ἂς γίνῃ ἀφετηρία μιᾶς τοιαύτης Χριστοκεντρικῆς ἐξορμήσεως καὶ Χριστοκεντρικῆς ζωῆς. Ὁ Χριστός, ὁ γεννηθεὶς τὸ πάλαι εἰς τὴν Βηθλεέμ, ἂς προσπαθήσωμεν νὰ γεννηθῇ τώρα πραγματικὰ μέσα εἰς κάθε ἑλληνορθόδοξον Χριστιανόν. Ἂν ἐπιτύχωμεν αὐτό, προβλήματα δὲν θὰ ὑπάρχουν πλέον, καί, ἂν τυχον ἐμφανίζωνται κάποτε, θὰ τακτοποιοῦνται πάραυτα μὲ ἀμοιβαίαν κατανόησιν καὶ ἀγάπην. «Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε». Αὐτοῦ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Μετὰ βαθυτάτης ἀγάπης καὶ διαπύρων εὐχῶν

† Ο ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

THE ORTHODOX OBSERVER
VOL. XVI. No. 371. — DECEMBER, 1950
Established 1934
A record of the work, the thought and the news of the Greek Orthodox Church in the U. S. A.
Published monthly by
The Greek Archdiocese Publications Association
Ph. Angelatos, D. D., editor
at 10 East 79th Street, New York 21, N. Y.
"Reentered as second class matter November 30, 1950, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879."
SUBSCRIPTIONS in United States:
For One year $3.00. — For two years $5.00.
Other countries $3.50 per year.
Fifteen Cents A Copy

Χριστούγεννα

...Σκοτάδι! Νύχτα! Καταχνιά! Χιονιᾶς βαρύς!
(Χαλάζι!
Καὶ μέσα στὰ τρισκόταδα, στὴ φρίκη τοῦ θανάτου,
σὰ σερπετὸ ἀναδεύεται στὸ βοῦρκο καὶ ταράζει,
τὸ κάθε ἀνθρώπινο κορμί, τὴ λέπρα ὀλόγυρά του...

* * *

Εἶναι τὸ βλέμμα του θολό, τὰ φρύδια του
(σμιγμένα!
Βραχνᾶς ἀσάλευτος, πνιχτὰ τοῦ πέτρωσε τὰ
(στήθια...
Μ' ἀποζητᾶ τὴν Πάναγνη μιᾶς Ἁγιας Μάννας
(γέννα,
γιὰ νὰ συντρίψῃ τὰ δεσμά, ν' ἀναστηθῇ ἀπ' τὰ
(βύθια!

* * *

Χρόνια καὶ χρόνια γλυστερὸ σερνότανε στὸν Ἅδη
τὸ σερπετὸ τὸ ἀνθρώπινο.... Καὶ μιὰ βραδυὰ ἕνα
(ἀστέρι,
τοῦ Λυτρωμοῦ διαλαλητής, πρόβαλε καὶ σημάδι!
Μεσάνυχτα ἦταν κι' ἔλαμψαν φωτόλουστα τὰ
(μέρη....

* * *

Σκοτάδια πίσσα! Καταχνιά! Χιονιᾶς βαρύς!
(Χαλάζια!....
Τὸ ἀνθρώπινο τὸ σερπετὸ ποὺ εἶχε τὴ νύχτα ταῖρι,
μυριόχρωμους ὁρίζοντες, εἶδε, μὲ σκέπη ἀτλάζια,
στὴ Φάτνη ἐπάνω ὡς ἔλαμψε φωτόλαμπρο τ'
(ἀστέρι!....

Πρεσβ. ΚΩΝΣΤ. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

Τὴν Κυριακήν, 31ην Δεκεμβρίου καὶ ὥραν 10.30 ἕως 11.00 π. μ. ἡ Α. Σεβασμιότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν κ. κ. Μιχαὴλ θὰ ἀπευθύνῃ μήνυμα πρὸς τὸν Ἀμερικανικὸν λαὸν ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει, μέσῳ τοῦ δικτύου ραδιοφωνικῶν σταθμῶν τῆς COLUMBIA BROADCASTING SYSTEM, εὐγενεῖ προσκλήσει τῆς ἑταιρείας αὐτῆς.

Μετὰ τὸ μήνυμα τῆς Α. Σεβασμιότητος, πολυμελὴς χορῳδία θὰ ψάλῃ ἐκλεκτοὺς ὕμνους τῆς Ἐκκλησίας μας.

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Ἀρχιμ. ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΥ ΦΙΝΦΙΝΗ

Ἂς κτυπήσουν χαρμόσυνα τὰ σήμαντρα γιὰ νὰ γεμίσουν τὸ σύμπαν μὲ τὲς γλυκόηχες φωνές των. Φωνές ποὺ θγαίνουν ἀπὸ τὰ παρθένα χείλη μιᾶς ἐξαγνισμένης ἀπ' τὴν νοσταλγία ἀνθρωπότητος. «Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε. Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε». Ἂς ἁπλώσῃ τὰ ἀνθισμένα κλωνάρια της ἡ χρυσῆ χαρὰ στὲς ψυχές, στὴ σκέψι, στὴν ζωή. Ἀναγεννιέται τὸ πνεῦμα. Ἀπ' τὰ μυστηριώδη θάθη, σὰν ρομφαία ξεσχίζει τὸ διάστημα μιὰ φωτεινὴ φωνὴ καὶ λέγει: «Ἦλθε...ἦλθε...» Θαρρεῖς καὶ πανηγυρίζουν κι' αὐτὰ τὰ ἄψυχα.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἂς ἔλθῃ μέσ' στὸν θαρὺ χειμῶνα, τῆς ἄνοιξης ὁ ἀνθισμένος ὀργασμός, νὰ πλαισιώσῃ τὴν ἱερὴ ἡμέρα τῆς Γεννήσεως τοῦ Θεανθρώπου. Τὰ στήθεια ἂς πλημμυρίσουν μὲ σκιρτήματα. Τὰ πουλιὰ ἂς γυρίσουν ἀπ' τὴν ξενητειά, ἂς θγοῦν ἀπ' τὲς φωλιές. Ὅλα μαζὺ νὰ φέρουν μιὰ θεοτικὴ ἀνάστασι μέσα στὴν Γέννησι. Κανένα αἴσθημα δὲν εἶναι πειὸ θερμό, πειὸ δυνατὸ ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ σὲ κυριεύει σὰν νοιώθῃς, πὼς ἕνας Σωτῆρας κατέθηκε στὴν Γῆ.

Γλυκόμολπες, ἀνάλαφρες, γεμᾶτες ἀπὸ θεία γοητεία, ἂς τρέξουν αἱ πηγὲς τοῦ ἱεροῦ αἰσθήματος μέσα στὸ μεγαλεῖο τῶν Χριστουγέννων, ποὺ εἶχε πάντα τόσον συμθολισμὸν καὶ τόσην ἐλπίδα. Γεννήθηκε στὸ ταπεινὸ τὸ σπήλαιο τῆς Βηθλεὲμ Ἐκεῖνος. Χρόνια καὶ χρόνια εἶχαν γλυκάνῃ οἱ Προφῆται τὰ ὄνειρα τῆς ζωῆς μὲ τὴν ἀναγγελία τοῦ ἐρχομοῦ του. Στὸ λῖκνο του μέσα ἡ ἐλπίδα κι' ἡ ἀγάπη στάθηκαν σὰν χαμόγελο ἐπάνω στὸ θρεφικό του πρόσωπο. Ποιὰ φωτοθολὴ μέσα στὴν μαύρη καὶ ἀνέλπιστη καταχνιὰ τῆς περασμένης ἱστορίας!...

Τοῦ Προδρόμου ἡ φωνὴ στὲς ἐρημιὲς προμηνύτρα ἀνεσκίρτησε. Πέρα ἀπ' τὲς κορυφὲς τῆς Γαλιλαίας κι' ἀπ' τῆς Γενησαρὲτ τὲς ὄχτες, προσκυνητὴς ὁ πόθος τῶν ἀνθρώπων ἐπέρασε, γιὰ νἄλθῃ νὰ γονατίσῃ μπροστὰ στὴν γλυκειὰ εὐλογία τῆς Βηθλεέμ, ποὺ μὲ ὑπόσχεσι ἄρχισε νὰ συνθέτῃ τὲς πρῶτες ὑπέροχες ἁρμονίες της. Ὅλα ἀρχίζουν νὰ παίρνουν νόημα. Καὶ ἡ ζωή, καὶ ὁ θάνατος, καὶ ἡ σωτηρία, καὶ ἡ καλωσύνη!....

Τὰ χρυσάνθεμα ἂς ἀνοίξουν μὲ τὰ γλυκόχρωμα τόξα τους ἐλεύθερα κι' ἂς γύρουν ἤσυχα ἐπάνω στὸ κορμί τους. Οἱ φοίνικες ἂς ρίξουν τὴν σκιερὴ γαλήνη τους στὸ διάθα τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ λουλούδια ἂς ἁπλώσουν τὴ μυροθολισμένη πνοή τους ἐπάνω στοῦ σύμπαντος τὰ ἀόρατα φτερά, ποὺ θὰ τὴν φέρουν μεσ' στοῦ Δεκέμθρη τὴν ἀστροφεγγιὰ σὲ κάθε γωνιὰ καὶ κάθε τόπο. Ἡ σωτηρία σὰν φωτοδότρα ἡμέρα ἦλθε νὰ σταθῇ μέσα στὴν κούρασι καὶ τὸν ἱδρῶτα τοῦ ἀνθρώπου. Εἰρήνη στὲς ψυχές. Εἰρήνη στοὺς οὐρανούς. Εἰρήνη στὸν νόμο καὶ σ' ὅλη τὴν γῆ. «Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ Γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ἡ Συναγωγὴ κλονίζεται. Δὲν μπορεῖ νὰ ἰδῇ τὸν φωτοθόλο ἀστέρα, ποὺ ἔρχεται ἀπὸ πέρα θαθειά, μέσα ἀπ' τὰ μακρυνὰ νέφη νὰ σταθῇ στὸ Σπήλαιο. Μέσα στὸν ἀπατηλὸ λυρισμὸ μιᾶς ἐγωϊστικῆς φαντασίας χάνει τὰ ἴχνη τῆς πραγματικότητος. Ζητᾷ ἕνα Μεσσία ποὺ νἆναι σκλάθος μιᾶς φιλοδοξίας πολὺ συμθατικῆς, πολὺ χαμηλῆς, πολὺ ἐθνικιστικῆς. Ἀλλὰ ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ μὲ τὴν φωνὴν τῆς ἀληθείας ἀκούεται αὐστηρὰ ἡ πραγματικότης. Ἦλθεν ὁ Μεσσίας, ὄχι ὡς στρατηλάτης αἱμοχαρῶν ὁρδῶν, ἀλλὰ ὡς θασιληᾶς τῆς εἰρήνης. Οἱ μαρμάρινοι ναοὶ καὶ τὰ καταστόλιστα τέμπλα, οἱ θωμοὶ καὶ τὰ ἀγάλματα, αἱ φωτιὲς τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ ἡ κνῖσσα τῆς καμμένης σάρκας ἀπ' τοὺς θωμοὺς τοῦ Ἰσραὴλ χάνονται μπροστὰ στὸν νοερὸ ναὸ ποὺ ἀρχίζει νὰ ὑψώνεται ἐπάνω στὰ θεμέλια τῆς φωτεινῆς ἐλπίδος, ποὺ ἐλαμψεν ὡραία καὶ ἔκπαγλη στὸν πενιχρὸ σταῦλο τῆς Ἰουδαίας. Τί κι' ἂν ἀργότερα θἄλθουν τὰ «ὡοννὰ» ποὺ θὰ πνιγοῦν μέσα στὴν ὀργὴ καὶ τὸ πάθος τοῦ «σταυρωθήτω;» Ἀρκεῖ ὅτι ἐσφραγίσθη καὶ πάλιν ἡ αἰωνιότης μὲ τὴν ὑπόσχεσι τοῦ ὑπερκάλου θαύματος τῆς Θείας Γεννήσεως. Ἀρκεῖ ὅτι ἄρχισαν καὶ πάλιν αἱ κανονικαὶ σχέσεις τῆς ἀγάπης ἀνάμεσα στὸν Δημιουργὸ καὶ τὸ δημιούργημά του.

Κάθε χρόνο ἔρχονται τὰ Χριστούγεννα μὲ νέα ζωὴ καὶ καινούργια αἰσθήματα. Αἱ προθῆκες στολίζονται. Στὰ σπίτια στήνονται μικρὰ δενδράκια καταστόλιστα. Ἡ χαρὰ στήνει τὴν ἀψίδα της στὰ σταυροδρόμια κι' ὁ θρίαμθος καὶ τὸ ἄρμα του φέρνει τὸ αἴσθημα στὸ μεσουράνημα. Παιδιά, νέοι καὶ γέροι αἰσθάνονται μιὰ γλυκειὰ τέρψι, ποὺ τοὺς ἐξυψώνει ψυχικά. Καὶ αὐτοὶ ἀκόμη ποὺ εἶναι καθηλωμένοι στὴν ξερὴ ρουτίνα τῶν συνθηκῶν τῆς καθημερινῆς ζωῆς νοιώθουν τὸ μεγαλεῖο τῆς ἡμέρας ἀπὸ κάποιο κρυφὸ πόνο τῆς ψυχῆς ποὺ ἐπίμονα ζητᾷ νὰ τοὺς μεταφέρῃ στὸ πανηγῦρι τῆς χαρᾶς, εἴτε στὰ περασμένα ἀθῶα χρόνια. Πόσες ἀναμνήσεις!...Ἐὰν ἀκριθῶς στὸ σημεῖο αὐτὸ σταθοῦμε καὶ παρατηρήσουμε τὴν φοθερὴ πάλη μεταξὺ τῆς ζωῆς ποὺ περνοῦμε καὶ τῆς λαχτάρας, ποὺ ἀναθρύζει στὸν ψυχικό μας κόσμο, θὰ θγάλουμε πολλὰ συμπεράσματα. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει πολλὲς δυνατὲς τάσεις, ποὺ τὸν σπρώχνουν στὴν πνευματικότητα. Κάτι μέσα μας διαρκῶς μᾶς θυμίζει τὸ ἔγκλημά μας πρὸς τὸν ἑαυτόν μας. Ἔγκλημα ἀδιαφορίας πρὸς τὲς ὁρμὲς τῆς πνευματικῆς εὐτυχίας. Ἡ λήθη δὲν θἄλθῃ ποτὲ ἐν ὅσῳ ζῶμεν. Θὰ μᾶς ἐλέγχῃ. Ὅλη μας ἡ σκέψις στρέφεται στὲς θιοτικὲς ἀνάγκες σχεδὸν καὶ ξεχνοῦμε ὅτι «οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνον ζήσεται ὁ ἄνθρωπος». Φύγαμε ἀπὸ τὴν ἀθωότητα ἐκείνη ποὺ ἔκανε τὸν ἕνα νὰ πλησιάζῃ τὸν ἄλλον μὲ εἰλικρίνεια καὶ ἐνδιαφέρον. Ἡ ἀγάπη ντροπαλὴ πῆγε στὰ μακρυνά της ἄντρα νὰ κρυφτῇ. Κάποιο μεσότοιχο μπῆκε μπροστά μας. Τὰς σχέσεις μας καὶ τὰ αἰσθήματά μας τὰ ρυθμίζουν τὰ ὑλικὰ συμφέ-

ροντα καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἀμύνης στὴν ζωή. Ποῦ πηγαίνουμε; Δημιουργήσαμε ἕνα ἐσωτερικὸ καὶ ἐξωτερικὸ πολιτισμό, ποὺ μᾶς κρατᾶ ἁλυσοδεμένους σὲ κάποιο ρυθμὸ βίας καὶ ἀνάγκης. Στὰ πρόσωπά μας πολὺ σπάνια ἔρχεται νὰ ἁπλωθῆ τὸ φῶς. Τὲς καρδιές μας πολὺ σπάνια ἔρχεται νὰ θερμάνῃ ἡ θαλπωρὴ τῆς ἀγάπης. Τὰ μέτωπά μας φλογίζονται ἀπὸ τὴν πυρετώδη σκέψι. Μιὰ σκέψι ὅμως, ποὺ ἀγωνίζεται μονάχα νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὲς ἰδιοτροπίες τῆς ζωῆς καὶ τὲς πλεκτάνες τοῦ πολυκεφάλου συμφέροντος. Τὸ Σπήλαιο τῆς Βηθλεὲμ διαρκῶς ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν ὀπτική μας ἀκτῖνα. Ἡ ἀπόστασις ὅλο καὶ μεγαλώνει. Ὡστόσο δὲν ξεχνοῦμε τὰ ὑπέροχα διδάγματα, ποὺ ἀνεπήδησαν ἀπὸ τὴν Γαλιλαία, γιὰ νὰ ἁπλωθοῦν σὰν νεφέλωμα σὲ μιὰ κοινωνία κι' ἕναν κόσμο, ποὺ ἀνύψωσε τὸν ἐγωϊσμὸ στὸν θρόνον τοῦ ρυθμιστοῦ.

Στὰ παγκόσμια συνέδρια καὶ στὰ καλοδεμένα βιβλία καὶ στὲς ἕδρες τῶν Γερουσιῶν μιλοῦμε γιὰ τὸ Θεῖο Βρέφος. Ἐπαναλαμβάνουμε τὰ λόγια του. Τί ὅμως μ' αὐτό; Μπροστὰ στὴν ἀγάπη στήνεται παν-ίσχυρο τὸ μῖσος. Μπροστὰ στὴν αὐταπάρνηση καὶ τὰ ἰδεώδη της στήνεται ἡ συμφεροντολόγα κερδοσκοπία, ποὺ εἶναι μεγαλόκορμη καὶ πολύκλαδη. Μπροστὰ στὴν εἰλικρίνεια, ἡ κίτρινη ὑποκρισία σὲ τόσες ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς. Ἄχ, καὶ νἀρχόταν καὶ πάλιν ὁ Χριστός. Νὰ ἐρχόταν μ' ὅλη τὴν ἁπλότητά της, ὅπως καὶ τότε ἡ Βηθλεέμ, μὲ τὸ σπήλαιό της. Οἱ Μάγοι, οἱ Ποιμένες, ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ Παρθένος Μαρία, ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ. Τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφίμ, νὰ ἔψαλλαν τὸν ἄφθαστο σὲ μελωδικότητα ὕμνον τους. Νὰ ἔμπαιναν τὰ θεμέλια μιᾶς ἀληθινῆς εἰρήνης. Νὰ γλυκοηχοῦσαν τῆς ἀγάπης τὰ νικητήρια. Νὰ συνεκλονίζετο ὅλη ἡ οἰκουμένη ἀπὸ μιὰ νέα ἐλπίδα, ἀπὸ μιὰ νέα ἀνάστασι. Ἡ δικαιοσύνη νὰ ἔβγαινε μέσα ἀπὸ τὴν φυλακὴ στὴν ὁποίαν τὴν ἔκλεισαν οἱ ἄνθρωποι καὶ νἄταν ἐλεύθερη, νἄφθανε στὴν καλύβα τοῦ φτωχοῦ καὶ τοῦ ψαρᾶ τὰ δίχτυα, ὅπως τότε... Ὅπως τότε...Ἐλευθερία νὰ κυμάτιζε σὲ κάθε πνοὴ ζωῆς. Ἐλευθερία ἀπὸ φόβο, ἀπὸ στέρησι, ἀπὸ ἀπειλή.

Μὰ νά, ἦλθε ὁ Χριστὸς καὶ φέτος. Καὶ θἄρχεται κάθε Χριστούγεννα μαζύ μας, γιὰ νὰ δυναμώνῃ τὸ κήρυγμα τῆς ἀρετῆς καὶ νὰ φωτίζῃ τὲς ψυχές. Ἀλλὰ γιὰ νὰ νοιώσουμε τὴν ἔλευσί του πρέπει νὰ καθαρίζουμε τὸν νοῦ καὶ τὴν ψυχή. Γιατὶ τὸ Θεῖο Βλέφος ἦλθε στὴν Γῆ; Αὐτὸ εἶναι τὸ ζήτημα ποὺ θὰ πρέπῃ νὰ τραβᾷ μὲ τὰ χρυσᾶ του σύρματα τὴν μνήμην τοῦ ἀνθρώπου πάντα. Ρωτήσατε τοὺς κατατρεγμένους καὶ τοὺς ἀπελπισμένους. Ρωτήσατε τοὺς φτωχοὺς κι' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν «καθαρὰν τὴν καρδίαν». Ρωτήσατε τὴν πονεμένη γυναῖκα καὶ τὸν ἐγκαταλελειμμένον ἄνδρα. Ρωτήσατε τὸ ὀρφανὸ καὶ τὸν ἀδικημένο. Ρωτήσατε τὸν ἀληθινὸ Χριστιανό. Αὐτοὶ ἔνοιωσαν, αὐτοὶ ξέρουν πειὸ πολὺ γιατί ἦλθε ὁ Χριστός. Γιὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου Γένους ποὺ πνιγόταν μέσα στὰ βαλτόνερα τῆς ἁμαρτίας. Μὰ μένει νὰ τὸ μάθουμε καὶ μεῖς...

Χριστούγεννα

Χριστούγεννα. Στὸν οὐρανὸ λάμπει τ' ἀστέρι,
—ἀπ' ὅλα τἄστρα τὸ πιὸ λαμπρὸ—
τἄστρο ποὺ μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρό,
σκόρπισε φῶς σ' ὅλη τὴ γῆ κι' ὅλα τὰ μέρη.

Γιορτὴ χαρᾶς ἀπόψε! Ἀντηχοῦνε
χρυσὲς καμπάνες μέσ' τὰ χιόνια τῶν καιρῶν,
γλυκὰ μηνύματα πατρίδων φωτερῶν....
Ρόδα καὶ κρίνα στὶς πιστὲς καρδιὲς ἀνθοῦνε.

Χριστούγεννα. Στὸν οὐρανὸ λάμπει τ' ἀστέρι,
τἄστρο τῶν Μάγων λάμπει στὶς ψυχές.
Θέ μου, οἱ ψυχὲς ἂς γίνουν φάτνες ταπεινές,
φῶς ὁ Χριστὸς κι' ἀγάπη νὰ μᾶς φέρῃ.

Ἂς λάμψουν ἥλιοι μέσα στοὺς χειμῶνες
νὰ διώξουνε τὰ νέφη τοῦ βορριᾶ·
κι' ἂς ἔρθῃ Ἀπρίλης μέσ' τὰ χιόνια τὰ βαριὰ
κῆποι νἀνθίσουν κεῖ ποὺ πέρασαν κυκλῶνες.

Χριστούγεννα. Στὸν οὐρανὸ λάμπει τ' ἀστέρι
—ἀπ' ὅλα τἄστρα τὸ πιὸ λαμπρὸ—
τἄστρο ποὺ μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ
σκόρπισε φῶς σ' ὅλη τὴ γῆ κι' ὅλα τὰ μέρη.

ΣΤ. ΜΠΟΛΕΤΣΗΣ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

—Ὁ βίος μας εἶναι σὰν ποταμός, ποὺ ρέει καὶ φέρεται μὲ ἀλλεπάλληλα κύματα. Μέγας Βασίλειος.

* * *

—Ὑπάρχουν πράγματα, ποὺ δὲν τὰ πιστεύομεν, ἂν δὲν τὰ ἐννοήσωμεν· καὶ ὑπάρχουν ἄλλα πράγματα, ποὺ δὲν τὰ ἐννοοῦμεν, ἂν δὲν τὰ πιστεύσωμεν.
Αὐγουστῖνος.

* * *

—Ἡ θρησκεία δὲν στέκει μόνον εἰς τὰ δόγματα· ὁ στερεώτερος αὐτῆς θεμέλιος εἶναι ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη. Κοραῆς.

* * *

—Ὁ μόνος δρόμος πρὸς τὴν εὐτυχίαν, εἶναι ὁ δρόμος τῆς ἀρετῆς. Στωϊκοί.

* * *

—Πολλὰ εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πραγματικοῦ χριστιανοῦ, τὸ σπουδαιότερον ὅμως ἀπὸ ὅλα εἶναι ἡ ἀγάπη. Χρυσόστομος.

* * *

—Εἶναι ἀδύνατον οἱ ἐνάρετοι νὰ ἀκούουν ἐπαίνους μόνον. Χρυσόστομος.

* * *

—Ὅπως τὰ ἀρώματα εὐωδιάζουν τὸν ἀέρα, ἔτσι καὶ ὁ ἐνάρετος ἄνθρωπος ὠφελεῖ ἐκείνους ποὺ τὸν συναναστρέφονται. Γρηγόριος Νύσσης.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΓΟΝΕΙΣ

Ὑπὸ ΦΩΚΑ ΑΓΓΕΛΑΤΟΥ

Ἕνα μέρος τῆς σημερινῆς νεολαίας δὲν θρησκεύει. Δὲν ἐννοοῦμεν ὅτι οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι μας εἶναι ἐχθροὶ τῆς θρησκείας. Ἁπλῶς δὲν γνωρίζουν περὶ αὐτῆς ἀρκετά, ὥστε νὰ ἀντιλαμβάνωνται ὅτι ἔχει σημασίαν διὰ τὴν ζωήν, ὅτι ρίπτει φῶς ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῶν ὄντων, ὅτι περικλείει μεγάλας ἀξίας διὰ τὰ ἄτομα καὶ τὰς ὁμάδας. Ἴσως τὸ φαινόμενον αὐτὸ νὰ προκαλῇ μεγαλυτέραν ἀνησυχίαν προκειμένου δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας Ὀρθοδόξους, ὀλίγοι καθὼς εἴμεθα, θορυβεῖ ὅμως ἐξ ἴσου μὲ ἡμᾶς τοὺς Καθολικούς, τοὺς Προτεστάντας καὶ αὐτοὺς τοὺς Ἑβραίους. Εἰδικώτερον σκανδαλίζει ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τὴν δημοσίαν λατρείαν καὶ ἡ ἔλλειψις ἐνδιαφέροντος πρὸς τὴν πνευματικὴν ζωὴν ἐκ μέρους τῆς νέας γενεᾶς.

Τοῦτο ἀποτελεῖ πρόβλημα σοβαρὸν διὰ τοὺς γονεῖς, οἱ ὁποῖοι εἴτε ἀναγνωρίζουν ὅτι δὲν ἔχουν ἐπιτύχει νὰ μεταδώσουν εἰς τὰ τέκνα τους ἀξιολόγους θρησκευτικὰς πεποιθήσεις, εἴτε θὰ ἐπεθύμουν τυχὸν νὰ ἐγνώριζον, πῶς θὰ ἔπρεπε νὰ ἐνήργουν ἀποτελεσματικώτερον προκειμένου περὶ τῶν παιδιῶν τους, ὅσα εἶναι ἀκόμη ἀρκετὰ νεαρὰ καὶ συνεπῶς εὔπλαστα. Ἀπασχολεῖ ἐπίσης μίαν, αὔξουσαν εὐτυχῶς, μερίδα νέων καὶ νεανίδων, ἡ ὁποία, πᾶν ἄλλο ἢ ὑπερήφανος διὰ τὴν θρησκευτικήν της ἄγνοιαν, ἀναγνωρίζει ὅτι, ἀκριβῶς διὰ τὴν ἔλλειψιν αὐτήν, στερεῖται πνευματικῶν ἰδεωδῶν καὶ εἶναι ἀνίκανος νὰ φθάσῃ εἰς μεγάλας ἀποφάσεις ἢ νὰ εὕρῃ ἀσφάλειαν ἐν μέσῳ τοῦ παρόντος χάους. Πρὸ παντὸς τοῦτο εἶναι ἀληθὲς διὰ πολλοὺς νεαροὺς γονεῖς, οἱ ὁποῖοι φοβοῦνται μήπως ἐπαναλάβουν τὰ σφάλματα τῶν ἰδικῶν τους γονέων καὶ προσπαθοῦν νὰ μορφώσουν εἰς τὰ τέκνα τους μίαν ἁπλῆν ἀλλ' ἀσφαλῆ πεποίθησιν εἰς μίαν ἀλήθειαν ὑπερτάτην, ἡ ὁποία δὲν ὑπόκειται εἰς φθορὰν οὔτε ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸν χρόνον.

Ὑπάρχουν ὄντως γονεῖς, οἱ ὁποῖοι ἀναγνωρίζουν ὅτι ἡ θρησκεία πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν θέσιν της μέσα εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων τους. Πιστεύουν ὅτι, διὰ νὰ καταστῇ ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ ἀξιόλογος καὶ ἀξιόζηλος, τὰ παιδιά, καθὼς προχωροῦν εἰς ἡλικίαν, πρέπει κάπως νὰ διδάσκωνται νὰ διεισδύουν εἰς τὸ νόημα τοῦ μεταφυσικοῦ καὶ νὰ χειραγωγοῦνται εἰς τὴν γνῶσιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν τῆς θρησκείας. Ἔχουν διαχθῇ οἱ ἴδιοι ἐκ πείρας, ὅτι ζωή, θεμελιωμένη ἁπλῶς ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιθυμίαν ἱκανοποιήσεως ἐγωϊστικῶν ἐπιδιώξεων καὶ τὸν πόθον τῆς προσωπικῆς κοσμικῆς ἐπιτυχίας, δὲν ἐμπνέει ἠρεμίαν, ἀσφάλειαν, ἐσωτερικὴν γαλήνην καὶ θάρρος. Ἐννοοῦν ὅτι δι' αὐτούς, τῶν ὁποίων ὁ βίος δὲν βασίζεται ἐπὶ τοῦ πόθου τῆς ἀνευρέσεως ἑνὸς Ἀπολύτου καὶ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐναρμονίσουν τὰς μετ' Αὐτοῦ σχέσεις των, ἠθικότης σημαίνει, κατ' ἀρχὰς μέν, κάτι ὄχι τὸ ἀναγκαῖον, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον, τυφλὴν ὑπακοὴν εἰς τὸ ἐπικρατέστερον. Δὲν ἔχουν, συνεπῶς, καμμίαν διάθεσιν νὰ ἀναστήσουν τὰ παιδιά τους ὡς ὀπαδοὺς μιᾶς δεισιδαιμονίας, ἀλλ' οὔτε πάλιν θέλουν νὰ τὰ ἀφήσουν νὰ πίπτουν ἀπὸ τὴν μίαν ἀπογοήτευσιν εἰς τὴν ἄλλην ἕως ὅτου, τελικῶς, ἐμπλακοῦν εἰς τὰ δίκτυα μιᾶς ἀπαισίας δουλείας, πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν ἔχουν οὔτε τὴν δύναμιν νὰ συνηθίσουν οὔτε τὸ θάρρος νὰ ἀντισταθοῦν.

Ἀλλά, ἀκόμη καὶ γονεῖς τοῦ εἴδους τούτου ἀγνοοῦν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὸ περιεχόμενον τῆς πνευματικῆς ἀγωγῆς, ὅπως καὶ τὴν μέθοδον, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐφαρμόσουν διὰ τὰ παιδιά τους. Ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ ἀνάπτυξις εἰς πνευματικὴν ὡριμότητα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπαφεθῇ εἰς τὰ ἴδια τὰ παιδιά. Εἶναι εὐτύχημα, ὅτι τελευταίως ἀκούεται ὀλιγώτερον, παρ' ὅσον εἰς περασμένα ἔτη, ἡ δήλωσις τῶν κατὰ παρεξήγησιν φιλελευθέρων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐπεθύμουν νὰ ἐπηρεάσουν τὰ παιδιά τους ὑπὲρ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης θρησκευτικῆς δοξασίας, ἀφήνοντες αὐτὰ τὰ ἴδια, ὅταν μεγαλώσουν, νὰ ἐκλέξουν μίαν θρησκείαν ἢ καὶ καμμίαν, κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τους. Μία τοιαύτη συμπεριφορὰ εἶναι πιθανὸν ἐπιτετραμμένη προκειμένου περὶ ζητημάτων ἐπουσιωδῶν, περιπτωσιακῶν. Πλεῖστοι ὅσοι ὅμως, σκεπτόμενοι ἄνθρωποι, παραδέχονται ὅτι ἡ θρησκεία φθάνει μέχρι τῶν μυχιαιτάτων τῆς ζωῆς καί, κατὰ συνέπειαν, φρονοῦν ὅτι ἡ θρησκευτικὴ ἀγωγὴ πρέπει νὰ ἀρχίζῃ, ὑπὸ καθοδήγησιν, ἀπὸ τῆς βρεφικῆς ἡλικίας καὶ νὰ ἐξακολουθῇ μέχρι τῶν ὡρίμων ἐτῶν.

Οὔτε πάλιν πρέπει νὰ μένῃ κανεὶς ἱκανοποιημένος, στέλλων τὰ παιδιά του εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον. Παρὰ τὰς ἀξιολόγους, ἀλλὰ σπανίας δυστυχῶς ἐξαιρέσεις, ἡ ἐκεῖ ἐργασία εἶναι συχνὰ ἀκατάλληλος καὶ πάντοτε ἀνεπαρκής. Ἄλλωστε, τί ἠμπορεῖ νὰ κατορθώσῃ τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον εἰς μίαν ὥραν τὴν ἑβδομάδα; Τὰ δημόσια σχολεῖα καταρτίζουν τὰ παιδιὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐπαρκῶς, ὥστε νὰ σκέπτωνται καὶ νὰ δροῦν κατὰ τὰς ἐπικρατεστέρας κατὰ καιροὺς παιδαγωγικὰς ἀντιλήψεις, ἀλλ' ἀποθαρρύνουν, προφανῶς ὡς ἀνωφελῆ, κάθε ἔρευναν τοῦ βαθυτέρου νοήματος τῆς ζωῆς. Ἀκόμη καὶ ὑπὸ τὰς πλέον ἰδεώδεις ἐκπαιδευτικὰς συνθήκας, ὅπου τὸ θρησκευτικὸν μάθημα ἔχει τὴν θέσιν του εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦ δημοσίου Σχολείου, ὅπως συμβαίνει εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ θρησκεία θεωρεῖται ὡς διδακτέα ὕλη, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ μάθῃ τὸ παιδί, ὄχι ὡς πεῖρα καὶ δύναμις, ἡ ὁποία δύναται νὰ ἀνατρέψῃ τὸν κόσμον. Ἡ θρησκεία προσφέρεται ὡς γνῶσις ξηρὰ καὶ χωρισμένη ἀπὸ τὴν ζωήν.

Ὥστε οἱ γονεῖς, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ δώσουν πλήρη ἀνατροφὴν εἰς τὰ παιδιά τους, ὁδηγοῦνται εἰς τὴν διαπίστωσιν τῆς πραγματικότητος, ὅτι ἡ θρησκευτι-

κή τους ἀνάπτυξις πρέπει νὰ συντελεσθῇ μέσα εἰς τὴν οἰκογένειαν ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν πατέρα καὶ ἀπὸ τὴν ἰδίαν τὴν μητέραν. Τοῦτο δὲν εἶναι κάτι τὸ νέον. Κάθε προσεκτικὸς μελετητὴς τῆς ζωῆς τῶν Ἑβραίων γνωρίζει ὅτι ὁ πολιτισμός, ἡ ἠθικὴ καὶ εὐσέβεια αὐτῶν συγκεντρώνεται πάντοτε γύρω ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν. Ὅταν τὸ Ἑβραϊκὸ σπίτι ἀδρανήσῃ, ἐπακολουθεῖ ἐξάπαντος παρακμή. Ὁ Ἑβραϊσμὸς ἐν τῷ συνόλῳ του δὲν εἶναι ἄλλο τι, εἰμὴ ἄθροισμα ἀφωσιωμένων οἰκογενειῶν. Ἡ λατρεία εἰς τὸν Ναὸν ἢ τὴν Συναγωγὴν δὲν ὑποκαθιστᾷ κατ' οὐδένα τρόπον τὴν οἰκογενειακὴν θρησκευτικὴν παράδοσιν. Ἀπὸ τῆς ἀρχαιοτάτης ἱστορίας τῶν Ἑβραίων ἡ ὑποχρέωσις τῆς μεταδόσεως τῆς θρησκευτικῆς κληρονομίας τοῦ παρελθόντος ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν δὲν ἐπαφίεται εἰς τὴν πολιτείαν, οὔτε εἰς τὴν Συναγωγήν, οὔτε εἰς τὸν διδάσκαλον ἢ τὸν ἱερέα ἢ τὸν προφήτην, ἀλλ' εἰς τοὺς γονεῖς. Τὸ ἴδιον ἀκριβῶς συνέβη καὶ εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς θρησκευτικῆς ἀκμῆς, οἱ Χριστιανοὶ γονεῖς διετήρουν τὴν εὐθύνην τῆς μυήσεως τῶν τέκνων τους εἰς τὰς Εὐαγγελικὰς ἀληθείας καὶ τὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴν ἐν τῇ «κατ' οἶκον Ἐκκλησίᾳ» των. Οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ ἱερεῖς συνεπλήρουν μόνον τὸ ἔργον τῶν γονέων. Εἰς τὰς ἡμέρας τῆς δόξης τῆς Χριστιανικῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς περιόδους τῶν ποικίλων ἐθνικῶν περιπετειῶν, οἱ γονεῖς, κατὰ πρῶτον, καὶ ἔπειτα ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Σχολεῖον ἐπεφορτίζοντο μὲ τὴν θρησκευτικὴν διάπλασιν τῶν νεαρῶν βλαστῶν τῆς κοινωνίας. Ὅταν ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ σπίτι ξεχνοῦν τὴν πραγματικὴν σχέσιν τους, αὐτομάτως ὁ Χριστιανισμός, Ὀρθόδοξος ἢ μὴ ἀδιάφορον, παύει νὰ ἐκδηλώνῃ ζωὴν καὶ λάμψιν καὶ μεταβάλλεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς νεκρὸν σῶμα ἀδιαφωτίστων ὁμοϊδεατῶν.

Ἡ συγκέντρωσις δὲ τοῦ θρησκευτικοῦ διαφέροντος πέριξ τῆς οἰκογενείας δὲν εἶναι μόνον γεγονὸς ἱστορικόν, ἀλλά, ταὐτοχρόνως, ζήτημα ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης. Διότι, τί εἶναι θρησκεία; Δὲν εἶναι ἄθροισμα ἱστορικῶν γεγονότων, οὔτε κῶδιξ ἠθικῶν ἀρχῶν, δὲν εἶναι φιλοσοφικὸν σύστημα, οὔτε συλλογὴ τελετουργικῶν διατάξεων. Δύναται νὰ περιλαμβάνῃ, ὅπως πράγματι συμβαίνει, ὅλα αὐτά. Ἐξεταζομένη ὅμως καθ' ἑαυτήν, δὲν εἶναι οὔτε ἓν μόνον ἀπὸ αὐτά, δὲν εἶναι οὔτε ὅλα ὁμοῦ λαμβανόμενα. Θρησκεία εἶναι τρόπος ζωῆς, θεμελιωμένης ἐπὶ τῆς πίστεως ὅτι ὅπισθεν καὶ κάτω καὶ πέραν τῶν φαινομένων ὑπάρχει ἀπόλυτον νόημα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀνακαλυφθῇ ἢ μᾶλλον νὰ ἀποκαλυφθῇ. Μία ἀξιωματικὴ ἀλήθεια ὅτι πάντα τὰ ὄντα, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι δημιουργήματα Ἑνὸς Ἀπείρου Ὄντος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ πλησιάζωμεν μὲ εὐλάβειαν. Ὄντος, τὸ ὁποῖον εἶναι τόσον θαυμάσιον, ὥστε μόνον διὰ τῆς πίστεως, ὄχι διὰ τοῦ λογικοῦ, δύναται νὰ συλληφθῇ. Ὄντος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ εὐλαβούμεθα, ἄλλως τὸ πλησιάζομεν κατῃσχυμένοι μὲ συντριβήν, ἐκλιπαροῦντες τὸ ἔλεος καὶ τὴν συγγνώμην. Ὄντος, τὸ ὁποῖον, παρὰ τὴν μεγαλειότητά του, ἐμπνέει ἐμπιστοσύνην καὶ ἀγάπην. Ὄντος, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος ἐναποθέτει τὰς σκέψεις του καὶ τὰ αἰσθήματά του καὶ εὑρίσκει παρηγορίαν καὶ ἀνακούφισιν κατὰ τὰς ἀναποφεύκτους περιπετείας τῆς προσωπικῆς ἱστορίας του.

Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων

(ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ)

Στὶς 12 Δεκεμβρίου ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία «ἐπιτελεῖ τὴν μνήμην» τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, «καλλονῆς Τριμυθοῦντος» καὶ σοφωτάτου ἱατροῦ τῶν Κερκυραίων, τοῦ ὁποίου τὸ πάνσεπτον καὶ ἱερὸν λείψανον ἀκέραιον διασώζεται εἰς τὴν πόλιν τῆς πανέμορφης νήσου τοῦ Ἰονίου.

* * *

Βρισκόμαστε πολλὰ χρόνια πίσω, στὸ καλοκαῖρι τοῦ 1716, πού, σύμφωνα μὲ τὴν Παράδοσι, ἡ Κέρκυρα σώθηκε ἀπὸ τὴν πολιορκία τῶν Τούρκων καὶ τὴν τρομερὴ ἀπειλὴ τῆς ἐξανδραποδίσεως τῶν κατοίκων της.

Ὁ Τοῦρκος ἀρχιστράτηγος ποὺ ἔφτασε πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως μὲ πολυάριθμα πλοῖα καὶ στρατό, ἐζήτησε τὴν παράδοσι τῆς πόλεως γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν τοῦ «πρώτου τῶν αὐτοκρατόρων καὶ ἰσχυροτάτου βασιλέως τῶν Ὀθωμανῶν». Νὰ κατεδαφίσῃ, δηλαδή, τὰς ἐκκλησίας, προωρισμένας «εἰς τὴν λατρείαν τῶν εἰδώλων», καὶ νὰ ἀνεγείρῃ ἀντ' αὐτῶν «ναοὺς τῆς ἀληθοῦς πίστεως».

«Διὰ τῆς θείας ἀρωγῆς—κατέληγε τὸ ἔγγραφον τοῦ ἀρχιστρατήγου—καὶ διὰ τῶν θαυμάτων τοῦ ἡμετέρου προφήτου, θέλομεν καταλάβει τὴν πόλιν καὶ διὰ τῶν ὅπλων.» Οἱ ἡρωϊκοὶ Κερκυραῖοι ἀπήντησαν καὶ αὐτοὶ μὲ τὸ ἱστορικὸν «ΟΧΙ» τους.

—«Βέβαιοι ὄντες, τονίζεται εἰς τὴν ἀπάντησιν, περὶ τῆς θείας ἀντιλήψεως καὶ θαρροῦντες εἰς τὴν ἰσχυρὰν προστασίαν τοῦ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος, ἐλπίζομεν νὰ νικήσωμεν νίκην ἔνδοξον πρὸς ἐμπαιγμὸν τῆς αὐθάδους τόλμης σας.»

Καὶ οἱ Κερκυραῖοι, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ ἱερεῖς, ἔσπευσαν ἔνοπλοι ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῶν φρουρίων τῆς πόλεως.

Ἡ θέσις των ἦτο κρίσιμος. Ὁ ἀγὼν ἄνισος. Οἱ πολιορκημένοι στὸ τέλος ἀποφασίζουν ἡρωϊκὴν ἔξοδον.

Οἱ Τοῦρκοι τοὺς περιμένουν. Κανένας δὲν θὰ γλυτώσῃ...

Μὰ ξαφνικά, ἕνας καλόγηρος προπορεύεται τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Κερκύρας. Δὲν φέρει ὅπλον. Κρατεῖ μόνον ἀναμμένην λαμπάδα εἰς τὴν δεξιάν, καὶ προχωρεῖ ἀπειλητικῶς κατὰ τῶν ἐπιδρομέων...Οἱ Τοῦρκοι ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ Καλογήρου —ποιὸς ἄλλος μπορεῖ νὰ ἦταν ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἅγιο Σπυρίδωνα;— τρέπονται εἰς φυγήν. Καὶ ἡ Κέρκυρα σώζεται. Ὀλίγον κατόπιν ὁ οὐρανὸς τῆς Κερκύρας καλύπτεται ὑπὸ νεφῶν καὶ σφοδροτάτη θύελλα συμπληρώνει τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐχθροῦ.

* * *

Αὐτὸ εἶναι θαῦμα ποὺ ἔσωσε τὴν Κέρκυρα. Καὶ οἱ Κερκυραῖοι τὸ πανηγυρίζουν πανδήμως τὴν 11ην Αὐγούστου.

Α. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ

Ὑπὸ ΜΑΡΙΤΣΑΣ Ι. ΑΜΠΑΖΗ (ΚΗΛΑΔΗ)

«Εἶναι ἡ ζωὴ θάλασσα ἀπέραντη, βαθειά, ποὺ ὅσο πειὸ πολὺ κανεὶς βαθαίνει, τόσο εἶναι πειὸ ἁλμυρή», εἶπαν οἱ σοφοί...

Ἔτσι δὲν εἶναι ἴσως περίεργο, ἀνθρώπινο καράβι, νὰ βρεθῇς μέσ' τῆς ζωῆς τὴ θάλασσα, στὴν ξακουστὴ Νέα Ὑόρκη.

Ὅσο λίγες εὐκαιρίες γνωριμιᾶς μὲ τὴν τελεία τοῦ σύγχρονου πολιτισμοῦ νάχῃς, τὴν πολυσύνθετη καὶ μυριοστόλιστη κυρά, τὴν Ἀμερικάνικη πρωτεύουσα, θὰ τὴν δῇς γρήγορα στὶς πρῶτες χτυπητὲς γραμμές της: Ἡ Θεὰ μὲ τὴν δᾶδα—ἡ Ἐλευθερία—συμβολισμὸς ὡραῖος καὶ μυριόχρονος, παληὸς κυνηγημένος πόθος τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς,... οἱ οὐρανοξύστες, τ' ἀσύγκριτα μηχανικὰ μέσα, ἡ γαλήνη ποὺ τὴν τάραξε τοῦ ἄγριου πολέμου ὁ λαίλαπας.

Ὁλημερὶς σὰν ἔχῃς στὸ μυαλό σου, κάποιους στίχους τοῦ Μαβήλη: «Πατρίδα! σὰν τὸν ἥλιο σου, ἥλιος ἀλλοῦ δὲν λάμπει, καὶ μάγια σὰν τὰ μάγια σου, ἄλλα μάγια δὲν εἶδα», ἀποζητᾶς γαλάζιο Ἰονικὸ καὶ τὸ ἰοστεφὲς τὸ μενεξεδένιο στὴν ὀνειροπαρμένη δύση, «τὸ κλεινὸν Ἄστυ»—Ἀθήνα!

Μὰ σὰν τὰ φῶτα ἀνάψουνε τὴν νύχτα, τ' ἀπειρόχρωμα, τ' ἀμέτρητα καὶ λαμπερὰ σὰν μεγάλα πετράδια μαγικὰ μέσ' τὴν Νέαν Ὑόρκη, σὰν τὶς μεγάλες γιορτερὲς παραμονές, στοὺς κεντρικοὺς τοὺς δρόμους καὶ πειὸ ἔξω καὶ στὰ σπίτια, τὰ Χριστουγεννιάτικα τὰ δένδρα στολισθοῦν κι' ὅλα κερνοῦν, ξεχύνουν, τὸ γλυκόπιοτο μεθυστικὸ τῆς ἀγάπης ποτῆρι, ποὺ τὸ Θεῖον Βρέφος μοίρασε ἀφειδέστατα στὴν πλάση, ἕνας τῆς λησμονιᾶς πέπλος βαρὺς πέφτει γιὰ νὰ σκεπάσῃ μὲ τὴν γύρω λάμψη, τὸ νησάκι, τὴν πατρίδα, τὸ σπιτικό, τὸ «παραγῶνι» τοῦ Ἠπειρώτη νοσταλγοῦ, καὶ κάθε ἀγαπημένο....

Βουβαίνονται ἴσως πρόσκαιρα τῆς νοσταλγίας οἱ σειρῆνες κι' ὅλα ἀφυπνίζονται, ξυπνοῦνε, πέπλοι ξεσχίζονται, μπρὸς στὸ κενό, τὸ ἄδειο τῆς ψυχῆς, ποὺ ἀναζητᾶ ἐπιτακτικὰ τὸ μερδικό της. Τότε σ' αὐτὸ τὸ ξύπνημα κι' αὐτὴν τὴν προσταγή, ἡ ἀνθρώπινη μικρότητα φαίνεται ἀκόμη πειὸ πολύ. Τίποτα ἀπὸ τὰ ἔργα καὶ ὅ,τι ὕψωσε δικό της, δὲν τὴν φθάνουν.

Εἶσαι χαρούμενος καὶ ταξειδεύεις γαλήνια πελάγη, ὅμως ὁ φάρος, ἕνα φῶς, εἶναι γιὰ κάθε ταξειδιώτη ἀπαραίτητο. Εἶσαι στῆς λύπης καὶ στῆς εὐτυχίας τ' ἀκρογιάλια ναυαγός, πάλιν ζητᾶς τὸ ἴδιο αὐτὸ φῶς. Ἀλλὰ ποῦ; Πολλὰ φανάρια γκρέμισαν τοῦ συγχρονισμοῦ τ' ἀλλεπάλληλα κύματα, ἰδέες, δοξασίες, πεποιθήσεις σβύστηκαν μέσα στοῦ ὑλισμοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τὰ ρεύματα....

Κάπου ὡστόσο μακρυά, ἀσύλληπτα καὶ πραγματικὰ βαθειά, κάπου στῆς Βηθλεὲμ τὴν ἄγια τὴν σπηλιά, ἕνα φῶς ἐκτυφλωτικὸ ποὺ ὡδήγησε τοὺς μάγους, ἄθελά σου, τὸ ἴδιο φῶς, κι' ἐδῶ στὴν κοσμοπολίτικη ἀπεραντωσύνη σὲ τραβᾶ, σέρνει τὸ λογισμό σου, στ' ἁγιασμένα, εὐλογημένα, τὰ βιβλικὰ καὶ γραφικὰ τῆς Παλαιστίνης σύνορα!

Τραγοῦδι ἀπόκοσμο ἀντηχεῖ, ποὺ οἱ φοινικιὲς τὸ φέρνουν μὲ τ' ἀγέρι καὶ σκορποῦν στὴν ἀστροφώτιστη χιλιοτραγουδημένη ἀνατολίτικη βραδυά. Μάγοι μὲ πολύτιμα δῶρα φορτωμένα στὶς καμῆλες, εὐλαβικὰ ὁδηγοῦν τὸ καραβάνι ἀκολουθῶντας τὸ θεῖο ἀστέρι! Τὰ προβατάκια μέσα στὶς στάνες σαλαγοῦν καὶ ἡλιοκαμένοι οἱ βοσκοί τους, ξεκινοῦν νὰ προσκυνήσουν τὸν μεγάλο, τὸν παναθρώπινο βασιληᾶ—Χριστούλη!

Κοντά του ὅλα σωπαίνουν, σβύνουν, πολεμικὲς κλαγγές, βλέψεις ἀνθρώπινες, ὅλα ξεθωριάζουν καὶ ὅλα λουσμένα μέσ' τὴ μαγικὴ σπηλιὰ σὲ θεῖο φῶς, τονίζουν τ' ἀπειροπερίγραπτο, τὸ θεῖο μεγαλεῖο, τὴν κοσμοσωτήριο μυστηριακὴ Γέννησι!

Πολλοὶ μαγνῆτες στὴ ζωὴ μᾶς τραβοῦν ἄθελά μας, πολλὲς ὡς τώρα μουσικὲς χαϊδέψανε τ' αὐτιά μας, μὰ σὰν ἀπόψε, τῆς Χριστιανωσύνης οἱ καμπάνες ὁδηγοῦν «στὴν Πατρίδα τῆς αἰωνιότητας», ὅπως ἀποκαλεῖ ὁ Lacordaire τὴν ἐκκλησία!

Ὡμορφο, ἀμίμητο σημάδι, πίστης σύμβολον, ὁ Σταυρὸς ὑψώνεται στὴν θύρα. Στὰ σκοτεινὰ καὶ φωτεινὰ καθεὶς διαβάζει τὸ πραγματικὸ τοῦ Β. Οὐγγὼ ἐπίγραμμα: «Ὅσοι πονᾶτε, ἐλᾶτε γιὰ νὰ γιατρευτῆτε, ὅσοι κλαῖτε ἐλᾶτε νὰ γελάσετε καὶ ὅσοι διαβαίνετε καὶ σβύνετε, ἐλᾶτε γιὰ νὰ μείνετε».

Δὲν ἄκουσα πέρυσι ἐδῶ καμπάνες, καὶ οἱ καμπάνες διαλαλοῦν, μιλοῦν μέσ' τὴν ψυχὴ τοῦ Χριστιανοῦ γιὰ τὸ τρανὸ τὸ θαῦμα, φέρνουν τὸ μήνυμα χαρᾶς, τὴν θεία ἐνανθρώπιση!

Εἶναι μακρυὰ ἀπ' ἐδῶ πολὺ ἡ θεία τῆς Βηθλεὲμ εὐλογημένη γῆ! Μὰ τὴν Χριστουγεννιάτικη βραδυὰ σὰν προχωρήσῃς καὶ σταθῇς εὐλαβικὰ μέσα σὲ μιὰ Ἑλληνικὴ ἐκκλησιά, θὰ ζήσῃς ἀπόλυτα τ' ὅραμα, τὴν ἀναπαράσταση· ὅλα ἐκεῖ μέσα θὰ βρεθοῦν ζεστὰ καὶ γνώριμα καὶ θὰ λυθῇ τῆς ξενητειᾶς τοῦ πόνου ἡ παγωνιά, μέσα στὴν ζεστασιὰ τοῦ Θείου Λόγου καὶ τὴν λάμψη ἀπὸ τ' ἁγιοκέρια....

Γίνεται ἡ ψυχή σου ἴδια Βηθλεὲμ κι' εἰκονοστάσι γιὰ νὰ προσκυνήσῃς....

Ἕλληνες τῆς Ἀμερικῆς, ξενητεμένοι Ἕλληνες, εἶναι τρανὴ καὶ διαλεχτή, μοναδικὴ ἡ χώρα αὐτὴ ποὺ ζοῦμε, μ' αὐτὴν τὴν μέρα τὴν μεγάλη, τὸν σταθμὸ στὴν ἀνθρωπότητα χαρᾶς, καθένας λαχταρᾶ νὰ τὴν γιορτάσῃ ὅπως τὴν ἔζησε στὰ πρῶτα του, τ' ἄδολα καὶ παιδικά του χρόνια.

Θ' ἀκοῦτε δίχως ἄλλο κάποια κάλαντα στὸ ράδιο, θἄχετε γενικὰ μιὰ σχετικὴ Χριστουγεννιάτικη πατροπαράδοτη ἀπομίμησι, μὰ ἕνα μονάχα εἶναι ἀληθινό, ξάστερο, ὄχι ἀπατηλό, πραγματικό, ἰδανικὸ καὶ δίνει ψυχομιλητό· ἂν πᾶτε τὴν ἴδια βραδυὰ στὴν ἐκκλησία!

Ἐκεῖ ἡ γλυκειὰ Παρθένα ἡ Παναγία, ἡ Κυρία

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Τὰ πρῶτα δάκρυα τοῦ ἀνθρώπινου πόνου καὶ σπαραγμοῦ γεννήθηκαν μέσα στὴν Ἐδέμ, ἀμέσως μετὰ τὴν παρακοὴ τῶν πρωτοπλάστων στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καί, ἀπὸ μικρὸ ρυάκι ποὺ ἦταν στὴν ἀρχὴ κατάντησαν, μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου, νὰ γίνουν ποτάμια ὁρμητικὰ καὶ θάλασσες βαθειὲς μέσα στὶς ὁποῖες ὁ δυστυχισμένος ἄνθρωπος σιγὰ-σιγὰ βυθίστηκε, ἐνῷ ὁ δόλιος ἄρχοντας καὶ θεὸς τῆς γῆς Σατὰν μὲ τὸ ἀπαίσιο καὶ χαιρέκακο χαμόγελό του ὅλο καὶ τὸν ἔσπρωχνε πιὸ βαθειά, μὲ μοναδικὸ σκοπὸ νὰ τὸν πνίξῃ ὁριστικὰ μέσα στὸν ἀπέραντο αὐτὸ βοῦρκο τῆς ἁμαρτίας.

Σ' ὅλη τὴν κτίσι βασίλευε πνευματικὸ σκοτάδι κι' ὁ Σατανᾶς κυριαρχοῦσε ἀόρατα στὴν οἰκουμένη. Ἕνα γεφύρι σκοτεινὸ εἶχε ἑνώσει τὴν κόλασι μὲ τὴν γῆ, καὶ οἱ δαίμονες, ἀφοῦ ξερρίζωσαν ἀπ' τὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων ὅλα τὰ οὐράνια φυτὰ μὲ τὰ μυρωμένα τους ἄνθη, τὰ εὐγενικὰ δηλαδὴ αἰσθήματα τοῦ Θεοῦ, ἔσπειραν μέσα τους κάθε λογῆς ἀγριάγκαθα μὲ νεκρολούλουδα βγαλμένα ἀπὸ τὸν κῆπο τῆς κολάσεως, τὰ κάθε εἴδους πονηρὰ αἰσθήματα φθόνου, μίσους, κακίας καὶ δόλου! καὶ ἔτσι ἡ γῆ ἔγινε σιγὰ σιγὰ ὁ τόπος τοῦ πόνου, τοῦ στεναγμοῦ καὶ τῆς ὀδύνης!

* * *

Μὰ ὁ Θεὸς δὲν ξέχασε οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸν ἄνθρωπο! Δὲν τὸν ἐγκατέλειψε στὰ φαρμακερὰ νύχια τοῦ δόλιου ἐχθροῦ! Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς παρακοῆς τῆς Ἐδέμ, τὸ εἶπε καθαρὰ εἰς τὸν Σατὰν ποὺ ἦταν κρυμμένος μέσα στὸ φίδι τοῦ παραδείσου καὶ τὸν προειδοποίησε καὶ τοῦ εἶπε ὅτι ἀπὸ τὴν Εὔα θὰ ἐγεννᾶτο Ἐκεῖνος ποὺ θὰ τοῦ συνέτριβε τὴν κεφαλή! Τὰ λόγια αὐτά, ποὺ ἦταν λόγια Θεοῦ, χαράχθηκαν βαθειὰ στὴν καρδιὰ τῶν πρωτοπλάστων, καὶ μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου μεταδόθηκαν στὶς ἑπόμενες γενεές. Ὅσοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐπίστεψαν στὸν λόγον ἐκεῖνον τοῦ Θεοῦ, αἰσθάνθηκαν μέσα τους ἀνέκφραστη χαρὰ καὶ ἐλπίδα καὶ περίμεναν ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ τοὺς λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν φοβερὸ καὶ πολυμήχανο δυνάστη τους ποὺ μὲ κάθε τρόπο προσπαθοῦσε νὰ τοὺς ἐξουθενώσῃ καὶ τοὺς νεκρώσῃ πνευματικά.

Τὰ ἴδια λόγια τῆς Ἐδέμ, τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τὰ ἐπανέλαβε διὰ τοῦ Προφήτου Ἡσαΐα «Ἰδοὺ ἡ παρθένος θέλει συλλάβῃ καὶ γεννήσῃ υἱὸν καὶ θέλει καλεσθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ» (Ἡσ. Ζ, 14), ὅταν δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ἐξαπέστειλε ὁ Θεὸς στὸν κόσμο τὸν μονογενῆ καὶ ἀγαπητόν Του Υἱόν, ποὺ ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν παρθένον Μαρίαν καὶ ὠνομάσθη Ἰησοῦς. Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἐμμανουὴλ τοῦ Προφήτου, καὶ σημαίνει ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν. (Ματθ. Α. 23).

Πάει πλέον ἡ δυναστεία τοῦ Σατανᾶ! Καταλύθηκε ὁριστικὰ καὶ γιὰ πάντα τὸ σκοτεινὸ βασίλειο τοῦ πονηροῦ! Ὁ Ἥλιος Χριστὸς βασιλεύει πιὰ στὸ πνευματικὸ στερέωμα καὶ τὰ πυκνὰ σκοτάδια τοῦ κακοῦ διαλύθηκαν καὶ χάθηκαν! Μὲ τὴν ἀνθρώπινη ἐμφάνισί Του ὁ Χριστός, περικλείει τὸν Οὐρανό, περικλείει τὸν παράδεισο καὶ τὴν αἰωνιότητα! Ἐμφανίζεται ὡς ἄνθρωπος καὶ εἶναι Θεός! Γι' αὐτὸ καὶ ὅσοι Τὸν πιστεύουν, Τὸν πλησιάζουν καὶ Τοῦ ζητοῦν τὴν προστασία Του, τοὺς δίνει τὸ κλειδί, ποὺ εἶναι ὁ ματωμένος Του σταυρὸς τοῦ Γολγοθᾶ, καὶ μπαίνουν καὶ αὐτοὶ ἐλεύθερα στὸν παράδεισο.

* * *

Ἐμπρὸς λοιπόν! Ὅλοι ὅσοι κουράστηκαν νὰ δουλεύουν ἀναγκαστικὰ στὸν ἐχθρὸ τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς· ὅλοι ὅσοι ὑποφέρουν καὶ γογγύζουν κάτω ἀπὸ τὸν ἀφόρητο ζυγὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ψεύδους· ὅλοι ὅσοι νοιώθουν τὸν ἑαυτό τους βασανισμένο καὶ κουρασμένο ἀπὸ τὴν τυραννία τοῦ Σατανᾶ καὶ ὅλοι ὅσοι εἰλικρινὰ ποθοῦν τὴν σωτηρία, τὴν λύτρωσι καὶ τὴν αἰώνια χαρὰ καὶ εὐδαιμονία, ἂς ἀκούσουν τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα: «Σήμερον ἐγεννήθη σ' ἐσᾶς Σωτὴρ ὅστις εἶναι Χριστὸς Κύριος.... Αὐτὸς θέλει σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν».

Ἂς μὴ διστάσῃ λοιπὸν κανεὶς καὶ ἂς μὴ δειλιάσῃ! Ἐκεῖνος ποὺ φέρει τὸ θελκτικὸ ὄνομα ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ἐγεννήθη καὶ εἶναι γιὰ πάντα πλέον μαζί μας! «Τὸ χρυσὸ ὄνομα ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, λέγει ἕνας μεγάλος σύγχρονος ἱεροκήρυξ, εἶναι ἀνέκφραστα θελκτικό! Ὁ Χριστὸς εἶναι μαζί μας στὴ φύσι μας, στὴ θλῖψι μας, στὸ ἔργο τῆς ζωῆς μας, στὴν τιμωρία μας, στὸν τάφο μας! Καὶ τώρα πάλι μαζί μας ἢ μᾶλλον ἐμεῖς μαζί Του στὴν ἀνάστασι, στὴν ἀνάληψι, στὸν θρίαμβο καὶ στὸ μεγαλεῖον τῆς δευτέρας παρουσίας Του».

Φ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

μας, σὲ ὅλους θ' ἁπλώνῃ τ' ἄσπιλο χαριτωμένο βρέφος, ἐκεῖ θ' ἀκούσετε ὀπὸ μακρυὰ τῆς Μάννας, τοῦ Πατέρα τὴν εὐχή, ἐκεῖ θὰ δεηθῆτε γιὰ ὅσους λείπουν, θὰ ἐπικοινωνήσετε μυστικὰ καὶ ὅταν ἡ θεία ἀναμνηστικὴ λειτουργία τελειώσῃ, κι' ὅταν γυρίσετε στὸ παλάτι ἢ στὸ καλύβι, μιὰ ὑπέργεια ἁρμονικὴ μουσικὴ θὰ σᾶς παίζῃ ὡς τὸ πρωΐ... Θἆναι ἡ καμπάνες τοῦ χωριοῦ σας, τοῦ νησιοῦ σας. Θἆναι σβυσμένες ἀπὸ τὸν χάρτη τῆς Πατρίδας, μ' ἄσβυστες ἀπὸ τὴν καρδιὰ τοῦ Μικρασιάτη καμπάνες, θἆναι καμπάνες τῆς Ἀμερικῆς, θἆναι αὐτὲς οἱ ἴδιες τῆς Βηθλεέμ, οἱ τεχνεμένες κι' ἀκατάλυτες, ὑπέροχες καμπάνες, ποὺ θὰ διαλαλοῦνε στὸ ἄπειρο, ἐναρμόνια, γλυκά: «Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε»...

Κι' ὅλα θὰ μένουν φωτεινὰ καὶ γιορτερά, λουσμένα στ' ἄγιο φῶς, ὡς τὴν αὐγή, ὡς τὴν ἄλλη τὴν μέρα, ὡς τοὺς αἰῶνες καὶ τὰ Χριστούγεννα θἆναι ἡ ἀσάλευτη καὶ γάργαρη καὶ ἀστείρευτη, Μοναδική, Ζωῆς, Ἀγάπης καὶ Εἰρήνης Πηγή!

—Τὰ λόγια πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν τὰ ἔργα, ἀκριβῶς ὅπως ἀκολουθεῖ τὸ σῶμα ἡ σκιά.

Κλήμης Ἀλεξανδρεύς.

Ἀρχιμ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑ ΒΑΡΑΚΛΑ

Ἡ Ἱερολογία τοῦ Γάμου καὶ οἱ Συμβολισμοὶ Αὐτοῦ

Συμπληροῦντες ὅσα περὶ μνήστρων εἴπομεν εἰς προηγουμένην μελέτην, ἀναφέρομεν καὶ τὰ ἑξῆς:

Τὸ πάλαι τὰ παρὰ τῶν μνηστευομένων ἀλληλοπροσφερόμενα δακτυλίδια ἦσαν διάφορα καὶ κατὰ τὴν ὕλην καὶ κατὰ τὴν κατασκευήν· καὶ κατ' ἀρχὴν ὁ δακτύλιος ἦτο ἁπλοῦς τις κρίκος ἐκ μετάλλου σιδήρου καὶ βραδύτερον ἐκ πολυτίμων μετάλλων, κατὰ δὲ τὴν χριστιανικὴν ἐποχὴν μετὰ συμβολικῶν παραστάσεων τ. ἔ, ἰχθύων, σταυρῶν, ἀγκύρας, μονογραμμάτων Α καὶ Ω. κτλ.

Εἰς ἀρχαιοτέρους χρόνους εἴθισται νὰ δίδεται ὑπὸ τοῦ μνηστῆρος πρὸς τὴν μνηστὴν αὐτοῦ ὡς ἁρραβὼν δακτύλιος σιδηροῦς λόγῳ τῆς ὑπεροχῆς αὐτοῦ κατά τε τὴν ρώμην καὶ τὸν χαρακτῆρα, ὑπὸ δὲ τῆς μνηστῆς εἰς τὸν μνηστῆρα δακτυλίδιον χρυσοῦν ἕνεκα τῆς λεπτῆς σωματικῆς διαπλάσεως αὐτῆς καὶ τοῦ εὐαισθήτου αὐτῆς χαρακτῆρος.

Κατὰ τὸ Μέγα Εὐχολόγιον τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, τὰ μνῆστρα δέον νὰ εἶναι ἐκ διαφόρων μετάλλων, ἤτοι διὰ μὲν τὸν μνηστῆρα τὸ δακτυλίδιον ἐκ χρυσοῦ διὰ δὲ τὴν μνηστὴν ἐξ ἀργύρου, καθ' ὅτι ὁ μὲν ἐπέχει θέσιν ἡλίου ἡ δὲ σελήνης, ὡς ἐχούσης τὸ φῶς αὐτῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοφώτου σώματος τοῦ ἡλίου.

Παρ' ὅλα ταῦτα, μὲ τὴν προϊοῦσαν ἰσότητα τῶν δύο φύλων, τῆς γυναικὸς ἀποκτησάσης τὰ ἀνθρωπιστικὰ αὐτῆς δικαιώματα ἀνυψωθείσης διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀμφότερα τὰ μνῆστρα τῶν μνηστευομένων εἶναι ἐκ χρυσοῦ, ἐν πολλοῖς μάλιστα, τὸ τῆς νύμφης μνῆστρον, χάριν στολισμοῦ καὶ πολυτελείας εἶναι καὶ δι' ἀδαμάντων κεκοσμημένον.

Εἴπομεν ἐν ἄλλαις ἡμῶν μελέταις ὅτι ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία πολλὰ τὰ χρήσιμα ἐδανείσθη καὶ παρὰ τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ διὰ καλαισθητικοὺς καὶ ψυχολογικοὺς λόγους, χωρὶς ποσῶς νὰ παραβλάπτεται ἡ οὐσία αὐτῆς, ὡς καὶ τὸ περὶ μνήστρων ἀλλότριον ἔθος, τὸ δηλοῦν τὴν συμφωνίαν καὶ ὑπόσχεσιν ἀμφοτέρων τῶν μνηστευομένων πρὸς σύναψιν μέλλοντος γάμου.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ ἀθνεῖον τοῦτο ἔθος ἀπήρεσεν ἐν πολλοῖς κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τοῦ Χριστιανισμοῦ, διὸ καὶ δυσμενεῖς διετυπώθησαν κρίσεις κατὰ τοῦ καινοφανοῦς τούτου ἔθους ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ ἐν ταῖς Ἀποστολικαῖς Διαταγαῖς. «Μηδὲ χρυσήλατον σφενδόνην—σχῆμα συνεκδοχῆς—τοῖς δακτύλοις περιθῇς, ὅτι ταῦτα πάντα ἑταιρισμοῦ τεκμήρια ὑπάρχει, ἅπερ παρὰ τὸ προσῆκον ἐπιτηδεύων οὐ ποιήσεις δικαίως» (Ἀποστολ. Διαταγαὶ Ι. 3). Παρὰ τὰς δυσμενεῖς ταύτας κρίσεις καὶ ἀπαγορεύσεις, ὁ Τερτυλλιανὸς (155—240), εἷς τῶν μεγάλων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ἀναφέρει ὅτι τὸ ἔθος τοῦτο δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν πρὸς τὴν λατρείαν τῶν εἰδωλολατρῶν.

Ἐν τέλει τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι κατὰ τὴν ὁμόφωνον ἀντίληψιν καὶ πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας, ἧς τὸ κῦρος ἀναμφισβήτητον, διὰ τοῦ αἰωνοβίου τούτου διεθνοῦς οὕτως εἰπεῖν ἔθους, οὐδεμία ἀλλοίωσις ἢ φθορὰ ἐπῆλθε, τουναντίον μάλιστα οἵαν θέσιν κατέχουν τὰ στέφανα ἐν τῇ ἱερᾷ τελετῇ τοῦ γάμου τοιαύτην καὶ τὰ μνῆστρα κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ ἁρραβῶνος.

Οἱ ἀλληλοπροσφερόμενοι δακτύλιοι διὰ τοὺς μνηστευομένους πολὺ τὸ νόημα ἐνέχουσι. Διὰ τούτων ἑνοῦνται δύο καρδίαι διὰ τῆς συμπαθείας καὶ τῆς ἀγάπης τῆς μεγίστης τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς ἀλληλογνωριμίας διὰ μίαν ἐν τῷ μέλλοντι ἁρμονικὴν συμβίωσιν διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου.

Ἐπὶ πᾶσι τούτοις τὸ ὑπὸ τοῦ μνηστῆρος προσφερόμενον δακτυλίδιον εἶναι δηλωτικὸν σφραγῖδος, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξουσιοδοτεῖται ἡ σύζυγος, ὅπως διευθετῇ μετὰ συνέσεως τὰ τοῦ οἴκου αὐτῆς, ὡς σώφρων οἰκοκυρὰ καὶ οἰκοδέσποινα.

Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεύς (150 μ. Χ.), μᾶς γνωστοποιεῖ ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ, ἐδίδετο δακτυλίδιον εἰς τὴν μέλλουσαν σύζυγον «εἰς τὸ ἀποσημαίνεσθαι τὰ οἴκοι φυλακῆς ἄξια διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τῆς οἰκοκυρίας.» (Κλήμ. Ἀλεξ. Παιδ. Γ. 11).

Παρὰ πολλῶν ἐρωτᾶται, εἰς ποῖον δάκτυλον πρέπει νὰ τίθεται τὸ δακτυλίδιον τοῦ ἁρραβῶνος καὶ εἰς ποίαν χεῖρα, τὴν δεξιὰν ἢ τὴν ἀριστεράν.

Κατὰ τὸ Μέγα Εὐχολόγιον τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας τὰ δακτυλίδια τῶν μνηστευομένων τίθενται «ἐν τοῖς δεξιοῖς αὐτῶν δακτύλοις». Παρὰ τὴν διάταξιν ὅμως ταύτην τῆς Ἐκκλησίας παρατηρεῖται ὅτι τὰ δακτυλίδια ταῦτα τίθενται εἰς τὸν παράμεσον δάκτυλον κατὰ γενικὸν κανόνα τῆς ἀριστερᾶς χειρός, ὅσον εἰς τὴν ἡμετέραν πατρίδα τόσον καὶ εἰς τὰς ξένας χώρας.

Τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος, δηλονότι τὸ δακτυλίδιον νὰ φορῆται εἰς τὸν τέταρτον δάκτυλον, ἑρμηνευτὴς εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σεβίλλης Ἰσίδωρος (560 - 636), εὐρείας μορφώσεως, κάτοχος τῆς τε ἐκκλησιαστικῆς καὶ τῆς θύραθεν φιλολογίας...φιλανθρωπότατος ἐπίσης καὶ ἀγνοτάτων ἠθῶν, (Πατρ. Μπαλάνου, σ. 568), ὅστις ἀποφαίνεται ὅτι ὁ δάκτυλιος τίθεται εἰς τὸν τέταρτον δάκτυλον τῆς χειρός, διότι ἐντεῦθεν ἀναχωρεῖ φλὲψ καταλήγουσα εἰς τὴν καρδίαν, τὴν ἕδραν τῆς ἀγάπης». (Χρισ. Ναός, Κ. Καλλινίκου, σελ. 647).

Εἰς τὴν παράδοξον ὅμως ταύτην ἑρμηνείαν δὲν μᾶς διασαφηνίζει ὁ Σεβίλλης εἰς ποίαν χεῖρα, τὴν δεξιὰν ἢ τὴν ἀριστεράν· πάντως θὰ ἐννοῇ τὴν ἀριστεράν, διότι ἡ ἕδρα τῆς ἀγάπης εἶναι πρὸς τὰ ἀριστερά.

Ἡ ἑρμηνεία αὕτη δέον νὰ τεθῇ ὑπὸ κριτικὴν ἔρευναν, ἢ μᾶλλον ὑπὸ ἰατρικήν τινα γνωμάτευσιν πρὸς ἀνατομὴν τοῦ παραμέσου δακτύλου πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς φλεβὸς ταύτης τῆς καταληγούσης εἰς τὴν

(Συνέχεια εἰς τὴν 16ην σελ.)

ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ

ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ γεγονότα τὰ ὁποῖα ἐξιστορεῖ ἡ εὐαγγελικὴ διήγησις περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν μόνον ἕνα ἐπαναλαμβάνεται διὰ τῶν αἰώνων μὲ ἀκρίβειαν καὶ φανατισμόν: ἡ σφαγὴ καὶ ἡ αἱματοχυσία! Οἱ Ἡρῶδαι δὲν ἔλειψαν ποτέ, διὰ νὰ δημιουργοῦν, διὰ τῆς κτηνώδους καχυποψίας καὶ φιλαρχίας των, ἀναρίθμητα θύματα εἰς βάρος τῆς φιλειρηνικῆς ἀνθρωπότητος. Ἔτσι καὶ πάλιν ἐφέτος ὁ Ἀγγελικὸς ὕμνος ἐπὶ τῇ Γεννήσει τοῦ Κυρίου θὰ ἀναμιχθῇ μὲ τὸν ἦχον τῶν πυροβόλων, τὴν ἔκκρηξιν τῶν βομβῶν καὶ τοὺς θρήνους τῆς ἀπελπισίας εἰς μίαν οἰκτρὰν συμφωνίαν. Ἂς εὐδοκήσῃ ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ νὰ λαλήσῃ ἀγαθὰ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀρχόντων διὰ νὰ τερματισθοῦν τὰ δεινὰ καὶ νὰ ἐπικρατήσῃ, ἐπὶ τέλους, εἰς τὴν ταλαίπωρον γῆν μας ἡ πολυπόθητος εἰρήνη, «τὸ γλυκὺ καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα», κατὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον.

❖ ❖ ❖

ΤΟ ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΝ ἑβδομάδα τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου συνῆλθεν εἰς Ἅγιον Λουδοβῖκον, τὸ Δέκατον Κληρικολαϊκὸν Συνέδριον τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς. Παρὰ τὴν κακοκαιρίαν, ἡ ὁποία αἰφνιδίως ἐνέσκηψε, παρευρέθησαν Κληρικοὶ καὶ Λαϊκοὶ ἀντιπρόσωποι πλείστων ἐκ τῶν Κοινοτήτων μας καθὼς καὶ πολυάριθμοι ἐπισκέπται ἐκ τῆς ἐκεῖ φιλοξενούσης Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ τῶν περιχώρων. Ὁ Ὀρθόδοξος Παρατηρητὴς φιλοξενεῖ εἰς ἄλλας σελίδας του ὕλην σχετικὴν πρὸς τὰς διεξαχθείσας συζητήσεις καὶ τὰς ληφθείσας ἀποφάσεις, θὰ καταχωρίσῃ δὲ καὶ ἄλλην σχετικὴν ἀρθρογραφίαν εἰς προσεχεῖς ἐκδόσεις του. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξάρῃ ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς, εἶναι ἡ πνευματικὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ Συνεδρίου, χάρις εἰς τὴν προσωπικότητα τοῦ Προέδρου αὐτοῦ Σεβασμιωτάτου Ἁγίου Ἀμερικῆς. Ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐπεκράτησεν εὐταξία, πειθαρχία, ἀλληλοσεβασμὸς καὶ εὐπρέπεια, προδίδοντα πλήρη κατανόησιν καὶ τῆς ἱερότητος τῆς συνάξεως καὶ τῆς σοβαρότητος τῶν θεμάτων. Οἱ σύνεδροι ἀπεχώρησαν ἐν προφανεῖ ἐνθουσιασμῷ, ἀποφασισμένοι νὰ ἐργασθοῦν, ὅπως δώσουν εἰς τὸ καταρτισθὲν νέον πρόγραμμα σάρκα καὶ ὀστᾶ.

❖ ❖ ❖

ΤΟ ΔΕΚΑΔΟΛΛΑΡΙΟΝ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ πρὸς ἀνασύνταξιν τῶν δυνάμεων τῆς ὁμογενείας καὶ προαγωγὴν τῶν πνευματικῶν μας ἱδρυμάτων καὶ θεσμῶν, τὸ ὁποῖον ἐψήφισε τὸ Κληρικολαϊκὸν Συνέδριον, ἀποτελεῖ πραγματικὴν ἐγγύησιν διὰ τὴν ἀνατολὴν μιᾶς καλυτέρας αὔριον διὰ τὸ Ἑλληνορθόδοξον πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐφ' ὅσον βεβαίως, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, θὰ εἰσέλθῃ συντόμως εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐφαρμογῆς. Σοβαρὸν ἐμπόδιον ἀποτελεῖ, κατὰ κοινὴν ἀναγνώρισιν, ἡ οἰκονομικὴ ἀνεπάρκεια τοῦ κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ μας ὀργανισμοῦ. Ἀλλ' ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι κατήρτισαν τὸ πρόγραμμα αὐτό, δὲν παρέλειψαν νὰ προνοήσουν καὶ διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἐξόδων του. Ἀπεφάσισαν, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε μονοδολλαρίου, νὰ εἰσπράττωνται τοῦ λοιποῦ δέκα δολλάρια ἐτησίως ὑπὲρ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐξ ὅλων τῶν μελῶν τῶν Κοινοτήτων μας. Τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ ἀποτελῇ τὴν μόνην συνδρομὴν πρὸς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπήν, ἐκ τῆς ὁποίας ὄχι μόνον τὸ πρόγραμμά της θὰ χρηματοδοτῆται ἀλλὰ καὶ πλεῖστοι ἄλλοι σκοποὶ καὶ εὐαγῆ ἱδρύματα θὰ ἐνισχύωνται. Ὅλοι οἱ τακτικοὶ καὶ ἔκτακτοι δίσκοι καθὼς καὶ οἱ παντοειδεῖς ἔρανοι καὶ εἰσφοραί, διὰ τῶν ὁποίων ἐπεβαρύνοντο μέχρι τοῦδε αἱ Κοινότητες, καταργοῦνται εἰς τὸ ἑξῆς ἐξ ὁλοκλήρου. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι οἱ εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ τὰ ἐντιμότατα Διοικ. Συμβούλια θὰ κατανοήσουν πλήρως τὴν σημασίαν τοῦ νέου τούτου μέτρου καὶ θὰ ἐργασθοῦν δι' ὅλων των τῶν δυνάμεων πρὸς ἐπιτυχίαν του.

❖ ❖ ❖

Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΜΑΣ

ΙΣΧΥΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ἔπνευσεν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Κληρικολαϊκοῦ Συνεδρίου, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς εὐλογία Θεοῦ. Διὰ πρώτην φορὰν ἐγένετο ἀνεπίσημος συγκέντρωσις ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνορθοδόξου Νεολαίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν πρὸς μελέτην τῶν προβλημάτων της. Αὐτὸ τοῦτο τὸ Κληρικολαϊκὸν Συνέδριον ἠσχολήθη σοβαρῶς μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῆς νεολαίας μας καὶ κατήρτισε σχέδιον πρὸς ἀνάπτυξιν ἑνὸς ἀρτιωτέρου προγράμματος χάριν αὐτῆς. Σημαντικὸν μέρος τῶν συνέδρων ἀπετελεῖτο ἀπὸ νέους μας, ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι εἰσῆλθον ἤδη εἰς τὰ Κοινοτικά μας Συμβούλια. Ἱκανὸς ἀριθμὸς νέων κληρικῶν ἐκ τῶν ἀποφοίτων τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς παρευρέθη καὶ ἐθαυμάσθη παρὰ πάντων διὰ τὴν θέρμην τοῦ ἐνδιαφέροντος, τὴν εὐθύτητα τῆς κρίσεως, τὸ πνεῦμα τῆς πειθαρχίας, ἀλλὰ καὶ τὸ θάρρος τῆς γνώμης. Εἰς τὴν πεῖραν τῶν παλαιῶν προστίθεται ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν νέων. Ἂς μὴ ἀδιαφορήσωμεν. Οἱ Ὁμογενεῖς δικαιοῦνται νὰ εἶναι βέβαιοι, ὅτι αἱ θυσίαι των ἀξιοποιοῦνται ἐν τῷ προσώπῳ τῆς νέας γενεᾶς, ἡ ὁποία ἐξεδηλώθη πλέον ὅτι εἶναι ἀποφασισμένη νὰ συνεχίσῃ μετὰ φανατισμοῦ τὰς τιμιωτάτας παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τῆς φυλῆς μας.

❖ ❖ ❖

ΔΙΑΦΩΤΙΣΙΣ

ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΟΥ Κληρικολαϊκοῦ Συνεδρίου, κατεβλήθη ἐπαινετὴ προσπάθεια πρὸς διαφώτισιν

Ο ΣΩΤΗΡ ΗΜΩΝ

«Καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν.»

Τὸ σπουδαιότερον γεγονὸς τῆς ἱστορίας τοῦ πλανήτου μας εἶναι ἡ Γέννησις τοῦ Σωτῆρος, ἡ Ἐνσάρκωσις τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἂν ἀνατρέξῃ κανεὶς εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἀρχαίων λαῶν, θὰ ἴδῃ ὅτι διάχυτος μεταξὺ ὅλων αὐτῶν ἦτο ἡ προσδοκία τοῦ Σωτῆρος, εἰς τὸν ὁποῖον ἄλλοι μὲν λαοὶ ἔδιδον ἄλλα ὀνόματα, ὁ δὲ περιούσιος Ἰσραὴλ τὸν ἀπεκάλει Μεσσίαν.

Αἱ προφητεῖαι διεσταυροῦντο εἰς τὸν κόσμον τῆς διανοήσεως ὁλοκλήρου τῆς προχριστιανικῆς ἀνθρωπότητος, περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ «Παμβασιλέως». Οἱ Ρωμαῖοι συγγραφεῖς Κικέρων, Σουετώνιος, Βιργίλιος, εἰς τὰ διασωζόμενα συγγράμματά των, μαρτυροῦν περὶ τούτων. Θὰ ἠδύνατο κανεὶς νὰ γεμίσῃ σελίδας ὁλοκλήρους, ἂν προσεπάθει νὰ καταγράψῃ ὅλας αὐτὰς τὰς αὐθορμήτους προφητείας, αἱ ὁποῖαι παρουσιάζουν ὑπὸ διάφορα ὀνόματα τὸν προσδοκώμενον Σωτῆρα. Τὴν αὐτὴν προσδοκίαν συναντῶμεν ἐναργῆ καὶ εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἐκπροσώπους τῶν Χαλδαίων, τῶν Βαβυλωνίων, τῶν Περσῶν καὶ λοιπῶν ἀρχαίων λαῶν τῆς Ἀσίας.

Καὶ ἡ Ἑλληνικὴ σκέψις δὲν ὑστέρησεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο. Εἶναι γνωστὴ ἡ προφητεία τοῦ Σωκράτους κατὰ τὴν ἀπολογίαν του: «Θὰ εἶσθε θυθισμένοι εἰς τὸν ὕπνον, ἂν ὁ Θεὸς δὲν στείλῃ κάποιον προνοῶν περὶ ὑμῶν». Ὁ αὐτὸς φέρεται εἰς τὸν Πολιτικὸν τοῦ Πλάτωνος ὡς εἶπον, ὅτι «ὁ Θεὸς ὁ ποιητὴς τῆς ἀρχικῆς τάξεως καὶ πάλιν θὰ ἐμφανισθῇ καὶ τότε θὰ ἐξαφανίσῃ τὸ γῆρας, τὰς ἀσθενείας καὶ τὸν θάνατον».

Ἀλλ' ὅταν ἔλθωμεν εἰς τὸν ἐκλεκτὸν τοῦ Κυρίου λαόν, βλέπομεν ὅτι μὲ σαφήνειαν πράγματι καταπληκτικὴν καὶ μὲ ἀκρίβειαν μαθηματικὴν προλέγονται ὑπὸ τῶν προφητῶν, ἑκατοντάδας ὁλοκλήρους ἔτη πρὸ τῶν γεγονότων, ὅλα τὰ περιστατικὰ τῆς ἐπιγείου σταδιοδρομίας τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἂν ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν Γένεσιν, τὸ Δευτερονόμιον, τοὺς Ψαλμούς, τὸν Ἡσαΐαν, ὅλους τοὺς Προφήτας, μεγάλους καὶ μικρούς, εὑρίσκομεν προφητείας, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν ὅλα τὰ γεγονότα τῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς καὶ δράσεως τοῦ Θείου Λυτρωτοῦ, καὶ αἱ ὁποῖαι, κατατασσόμεναι κατὰ σειράν, δίδουν πλήρη εἰκόνα τοῦ προσώπου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ἀντίστοιχον πρὸς ἐκείνην τὴν ὁποίαν δίδουν οἱ ἱεροὶ Εὐαγγελισταί.

Πάντα ταῦτα μαρτυροῦν τρανώτατα ὅτι ἡ Γέννησις τοῦ Σωτῆρος ἀποτελεῖ τὸ σπουδαιότερον γεγονὸς τῆς ἱστορίας τοῦ πλανήτου μας, τὸ κέντρον, περὶ τὸ ὁποῖον στρέφεται ὁλόκληρος ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ πρὸ Χριστοῦ καὶ ἡ μετὰ Χριστόν.

Καὶ ἔγινεν αὐτὸ κατὰ πρόγνωσιν καὶ βούλησιν καὶ πρόθεσιν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ, δι' ἕνα καὶ μόνον λόγον: διὰ νὰ γίνῃ καὶ νὰ εἶναι ὁ Σωτὴρ τὸ κέντρον καὶ ὁ ἄξων, περὶ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ στρέφεται ἡ ζωὴ τοῦ κάθε συνειδητοῦ Χριστιανοῦ. Αὐτὸ τὸ καθῆκον μᾶς ὑπενθυμίζει ἡ «ἀκρόπολις τῶν ἑορτῶν», ἡ κατὰ σάρκα Γέννησις τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ θεσπεσία αὕτη ἑορτή, ἡ ὁποία δημιουργεῖ εἰς τοὺς ναούς μας πνευματικὴν ἀτμόσφαιραν ὅλως ἐξαιρετικήν, πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ δι' ἕνα ἕκαστον ἀπὸ ἡμᾶς ἀφορμὴν ἀναγεννήσεως εἰς νέαν ζωήν. «Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε», βοᾷ ὁ θεόληπτος μελῳδὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπὲρ τὰ γήϊνα, ὑπὲρ τὰ φθαρτὰ καὶ ὁρώμενα πρέπει πράγματι νὰ ὑψωθῶμεν ἐπὶ τῇ Γεννήσει τοῦ Σωτῆρος. Καὶ ἐκεῖ εὑρισκόμενοι νὰ ἐκτιμήσωμεν, ἄλλην μίαν φοράν, περισσότερον, βαθύτερον τὸ μοναδικὸν προνόμιόν μας νὰ ἔχωμεν Σωτῆρα! Καὶ ἐκεῖ εἰς τὰ ὑπερκόσμια, τὰ πνευματικὰ στρώματα ὑπερυψούμενοι μὲ τὰς πτέρυγας τῶν θεσπεσίων ὕμνων τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἂς λάβωμεν τὴν ἀπόφασιν, ὅπως, κατερχόμενοι ἐκ τοῦ πνευματικοῦ βαθῶρ, συνεχίσωμεν τὴν πορείαν μας εἰς τὴν ἔρημον τοῦ κόσμου, ἔχοντες ὡς κέντρον τῆς ζωῆς μας τὸ ὄνομα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν: «Καὶ γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία· οὔτε γὰρ ὄνομα ἔστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ ἡμᾶς σωθῆναι».

† Ο ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

τοῦ Ἀμερικανικοῦ κοινοῦ ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ δράσεως τῆς Ἐκκλησίας μας. Διὰ διαλέξεων, δημοσιευμάτων εἰς τὸν τύπον καὶ ραδιοφωνικῶν ἐκπομπῶν διεφωτίζετο καθημερινῶς ὁ κόσμος ποία εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἀμερικῆς καὶ ποία ἡ ἀποστολή της. Ἐπληροφορεῖτο δὲ ὅτι Ἕλληνες Κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ἀντιπρόσωποι ἑνὸς ἑκατομμυρίου ψυχῶν, συνηθροισμένοι ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς Ἀμερικῆς ἐν μέσῳ χειμῶνι, διαδηλοῦν τὴν ἀφοσίωσίν των πρὸς τὰ ἰδεώδη τῆς θρησκείας, τῆς οἰκογενείας, τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ συσκέπτονται ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας των, διὰ νὰ εὕρουν τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα νὰ καταστήσουν αὐτὰ κτῆμα ἀναφαίρετον διὰ τὸν ἑαυτόν των καὶ τὰ παιδιά των. Εἶναι ἀνυπολόγιστος ἡ ὠφέλεια τῆς διαφωτίσεως αὐτῆς. Οἱ πρῶτοι καρποὶ ἤδη ἀνεφάνησαν εἰς τὰς ἐνθουσιώδεις διὰ τὴν ὁμογένειαν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν μας ὁμιλίας τοῦ Ἀμερικανοῦ Δημάρχου τῆς πόλεως τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου κ. JOSEPH J. DARST καὶ τοῦ Στρατηγοῦ κ. JOHN J. GRIFFIN, κατὰ τὸ παρατεθὲν ὑπὸ τῆς φιλοξένου Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐπίσημον γεῦμα. Ὁ Ὀρθόδοξος Παρατηρητὴς εὔχεται ὅπως ἡ προσπάθεια αὐτὴ συνεχισθῇ καὶ ἐπεκταθῇ.

Ἀπὸ τὴν Τελευταίαν μας ἐν Ἁγίῳ Λουδοβίκῳ Κληρικολαϊκὴν Συνέλευσιν τῆς 27ης Νοεμβρίου 1950

Εἶχον μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν Ὁμογένειαν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Καναδᾶ ὅλαι αἱ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἀπὸ τοῦ 1921, συγκροτηθεῖσαι Ἐκκλησιαστικαὶ Συνελεύσεις τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς. Ποῖος ἐκ τῶν παρευρεθέντων εἰς ἐκείνας δὲν ἐνθυμεῖται πόσον μορφωτικαὶ ἦσαν αἱ συνεδρίαι ἐκεῖναι ὅπου συνεζητοῦντο τόσα καὶ τόσα ζητήματα. Ὄχι μόνον οἱ κοινοτικοὶ ἀντιπρόσωποι, ὄχι μόνον οἱ εὐλαβέστατοι κληρικοί μας, ἀλλὰ καὶ γενικῶς ὅλοι ὅσοι παρηκολούθουν τὰς συσκέψεις ἐκείνας ἐν Ν. Ὑόρκῃ, ἐν Σικάγῳ, ἐν Βοστώνῃ, ἐν Δετρόϊτ, ἐν Φιλαδελφείᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἀπήρχοντο ἀπὸ τὰς συνεδρίας ἐκείνας μὲ τὴν καρδίαν γεμάτην ἀπὸ αἰσθήματα καλὰ καὶ μὲ τὸν νοῦν φωτισμένον.

Ἀλλ' ἐὰν τοιαύτην μεγάλην ἀποστολὴν καὶ σημασίαν εἶχον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀμερικῆς αἱ Γενικαὶ Ἐκκλησιαστικαὶ Συνελεύσεις τῶν προηγηθέντων χρόνων αἱ ὁποῖαι καὶ ὀλιγώτερα προβλήματα καὶ μικροτέρας ἴσως ἀπαιτήσεις εἶχον, τί πρέπει νὰ λεχθῇ τότε διὰ τὴν σημερινὴν ἐποχήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐδῶ προσφιλὴς ὁμογένεια καὶ ἰδίως ἡ Νέα Γενεὰ ἔχουν νὰ ἀντιμετωπίσουν τόσα καὶ τόσα ζητήματα μεγάλα καὶ ἐπείγοντα;

Διότι εἶναι γεγονὸς ὅτι εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ποτὲ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σταθῇ τι ἀμετάβλητον καὶ ἀναλλοίωτον. Προϊόντος τοῦ χρόνου ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ καὶ πρόσκαιρα μεταβάλλονται· τὸ ἀπαιτεῖ αὐτὸ ὁ ροῦς τῶν πραγμάτων. Αἱ ἐξαιρετικαὶ περιπτώσεις τὰς ὁποίας διανύομεν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὡς ὁλότης καὶ ὡς ἄτομα, ὡς ὁμογένεια καὶ ὡς θρησκεία, ἀπαιτοῦν ἀνάπτυξιν καὶ ἐφαρμογὴν ἐξαιρετικῶν μέτρων. Δὲν δυνάμεθα νὰ διαπλεύσωμεν σήμερον τὸν Ὠκεανὸν μὲ πλοιάρια εὔθραυστα. Οὔτε δυνάμεθα νὰ κατέλθωμεν εἰς τὸ πολεμικὸν πεδίον μὲ ὅπλα τοῦ 1700.

Διὰ τοῦτο, εἰς τὴν καμπὴν τῶν πραγμάτων τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογενείας, ἦτο ἐξαιρετικῶς εὐοίωνος ἡ ἐν Ἁγίῳ Λουδοβίκῳ κατὰ τὴν 27ην Νοεμβρίου 1950 συνελθοῦσα 10η κατὰ σειρὰν Κληρικολαϊκὴ Συνέλευσις τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πραγματικῶς Ἁγίου Ἀρχιεπισκόπου Μιχαήλ, τοῦ λευκοῦ καὶ ἐναρέτου αὐτοῦ ἀνθρώπου καὶ κληρικοῦ.

Αἱ ληφθεῖσαι ἀποφάσεις θὰ μείνουν ἱστορικαὶ καὶ συνοψίζονται: εἰς τὴν περισσοτέραν ἐνίσχυσιν τῶν ἡμερησίων καὶ ἀπογευματινῶν μας σχολείων, εἰς τὴν ὑποβοήθησιν τῆς Ἀμερικανικῆς καὶ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὅσον τὸ δυνατόν, εἰς τὴν ἔνταξιν τῆς νεολαίας μας ὑπὸ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ τὴν πλήρη ἐξυπηρέτησιν αὐτῆς, εἰς τὴν ἀποκρυστάλλωσιν τοῦ Κοινοτικοῦ ὁμοιομόρφου καταστατικοῦ, εἰς τὴν ἐνδυνάμωσιν τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς καὶ τῆς Ἀκαδημίας, εἰς τὸ οἰκονομικὸν στήριγμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εἰς τὴν πλήρη παρακολούθησιν τῶν μικρῶν πρὸ παντὸς Παροικιῶν καὶ ὅλων τῶν μακρὰν τῶν κεντρικῶν Κοινοτήτων ὁμογενῶν μας, εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἡσυχαστηρίου ἱερέων, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πνεύματος τῆς Ἱεραποστολῆς, εἰς τὴν ἔκδοσιν χρησίμων βιβλιαρίων καὶ φυλλαδίων, εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν Κατηχητικῶν μας σχολείων, εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ταμείου συντάξεων Ἱερέων καὶ διδασκάλων, εἰς τὴν ὁλοσχερῆ κατάργησιν ἐκτάκτων δίσκων καὶ ἐράνων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κ.τ.λ.

Καὶ διὰ τὴν πραγματοποίησιν ὅλων αὐτῶν τῶν μεγάλων καὶ ὡραίων καὶ χριστιανικωτάτων σχεδίων ζητοῦνται ἀπὸ τὸν ὁμογενῆ τῆς Ἀμερικῆς, ὁ ὁποῖος εἶναι μέλος Κοινότητος, 10 δολλάρια ἐτησίως, καὶ ὄχι ἀπὸ ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὄχι μόνον τὰ μέλη τῶν Κοινοτήτων, ἀλλὰ καὶ ὅσοι δὲν εἶναι μέλη, θὰ φανοῦν πρόθυμοι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος αὐτοῦ τὸ ὁποῖον οἱ λαϊκοὶ καὶ κληρικοὶ ἀντιπρόσωποι, κατόπιν ὁμοθύμου ἀποφάσεως, ἔθεσαν καὶ θέτουν πρὸ τῶν Ἱερατ. προϊσταμένων καὶ τῶν Κοινοτήτων μας ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1951.

Ὁ Τύπος μας, ὁ ἡμερήσιος καὶ περιοδικός, αἱ ραδιοφωνικαί μας Ὧραι, αἱ Ὀργανώσεις καὶ τὰ Σωματεῖά μας, οἱ διδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαί μας, οἱ κοινοτικοί μας πρόεδροι καὶ παράγοντες, πρὸ παντὸς δὲ οἱ Ἱερατ. Προϊστάμενοί μας θὰ ἀναπτύξουν—εἴμεθα βέβαιοι—τὸ νέον αὐτὸ πρόγραμμα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τοῦ Μικτοῦ αὐτῆς Συμβουλίου πρὸς ὅλους καὶ θὰ κάμουν ὅ,τι δυνατὸν διὰ τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν αὐτοῦ.

Δὲν θὰ ὑπάρξουν ὁμογενεῖς—μέλη Κοινότητος—οἱ ὁποῖοι θὰ φέρουν ἀντιρρήσεις. Εἶναι γνωστὴ ἡ γενναιοδωρία τοῦ ὁμογενοῦς τῆς Ἀμερικῆς, ὅταν μάλιστα βλέπῃ ἔργα ἱερὰ καὶ μεγάλα. Ἂς ἑνώσωμεν ὅλοι μας τὰς δυνάμεις μας. Ἡ εὐθύνη μας εἶναι μεγάλη. Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Ὁποῖος ἐνισχύει τοὺς ἐργαζομένους τὸ ἀγαθὸν θὰ ἐνισχύῃ καὶ τὴν ὁμογένειαν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Καναδᾶ νὰ βαδίσῃ εἰς τὸν μεγάλον της δρόμον.

Γ. Π.

Ὅσοι μελετοῦν τὸ Περιοδικόν μας καὶ ὠφελοῦνται ἀπὸ αὐτὸ ἂς ἐργασθοῦν νὰ ἐγγράψουν συνδρομητάς εἰς αὐτό.

Ἐκκλησιαστικὴ Κίνησις

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Νύσσης κ. Γερμανός

—Κατὰ τὴν 2αν Νοεμβρίου προήδρευσε τῆς συσκέψεως τῶν Φιλοπτώχων Τμημάτων Μείζονος Νέας Ὑόρκης καὶ ὡμίλησε καταλλήλως.

—Τὴν 4ην καὶ 5ην Νοεμβρίου ἐν Richmond καὶ Hopewell, Va. ἐχειροτόνησε Διάκονον καὶ Πρεσβύτερον τὸν Ἰωσὴφ Βασιλείου.

—Κατὰ τὴν 8ην ἰδίου μηνὸς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ σεπτοῦ ὀνόματος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μιχαὴλ ἐλειτούργησε καὶ ἐτέλεσε καὶ Δοξολογίαν ἐν τῷ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου.

—Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Νύσσης κ. Γερμανὸς προσκληθεὶς τὴν 12ην Νοεμβρίου 1950 εἰς York, Pa. προέστη τῆς τελετῆς τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ νεοκτιζομένου αὐτόσε Ἱ. Ναοῦ καὶ ὡμίλησε δεόντως ἀρχίσας τὸν σχετικὸν ἔρανον.

—Ὡσαύτως κατελθὼν τὴν 19ην Νοεμβρίου εἰς Νέαν Ὀρλεάνην ἀνέγνωσε, μετὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν, Μ. Ἁγιασμὸν ἐπὶ τοῦ νεοκτιζομένου Ἱ. Ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ κατὰ τὸ 1867 ἱδρυθεὶς τοιοῦτος εἶναι πλέον πεπαλαιωμένος. Τὸ ἑσπέρας ἐγένετο συγκέντρωσις ὅλων τῶν ὁμογενῶν τῆς πόλεως, κατόπιν δὲ ὁμιλίας συνεκεντρώθη τὸ ποσὸν τῶν 13 χιλιάδων δολλαρίων.

—Τὴν 20ὴν ἰδίου μηνὸς προήδρευσε τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς ἀσχοληθέντος ἐπὶ ὑποθέσεων τῆς δικαιοδοσίας του.

—Τὴν 22αν παρευρέθη εἰς ὑποδοχὴν ἐν τῇ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῇ πρὸς τιμὴν τῶν ἐξ Ἑλλάδος ἀναπήρων στρατιωτῶν καὶ ἀξιωματικῶν.

—Τὴν Κυριακήν, 26ην, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ ἐχειροτόνησε διάκονον τὸν ἐκ τῶν ἀποφοίτων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς μας Ἰωάννην Π. Ψύλλαν.

—Αὐθημερὸν μετέβη ἀεροπορικῶς εἰς St. Louis, ὅπου καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα ἔλαβε μέρος εἰς τὴν 10ην Ἐκκλησιαστικὴν Συνέλευσιν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Σικάγου κ. Γεράσιμος

—Τῇ 5ῃ Νοεμβρίου ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Σικάγου κ. Γεράσιμος ἐτέλεσε τὴν Θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ ἐν Pullman, Ill. Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, μετὰ δὲ τὴν θείαν λειτουργίαν προέστη τῆς τελετῆς τῆς ἐντειχίσεως τοῦ ἀκρογωνιαίου λίθου τοῦ ἀνακαινιζομένου καὶ ἐπεκτεινομένου Ἱεροῦ Ναοῦ.

—Τῇ 9ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐκάλεσεν ἐν τῷ Ἐπισκοπικῷ μεγάρῳ τοὺς ἱερατικοὺς Προϊσταμένους καὶ τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοτήτων ὡς Ἐφόρους τοῦ Θρησκευτικοῦ Ὀργανισμοῦ «Ἅγιος Ἀντώνιος» πρὸς ἐκλογὴν Ἀντιπροέδρου, Ταμίου καὶ Γραμματέως.

—Τῇ 14ῃ, ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Φιλίππου, τελοῦντος τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου τῆς Βας Ἀρχιεπισκοπικῆς Περιφερείας Γενικὴν Συνέλευσιν μετ' Ἀρχιερατικῆς Λειτουργίας ἐν τῷ ἐν Σικάγῳ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐτέλεσεν ἐν αὐτῷ τὴν θείαν καὶ Ἱερὰν Λειτουργίαν συλλειτουργοὺς ἔχων δεκάδα ἱερέων καὶ προέστη τοῦ Ἱεροῦ Μνημοσύνου τοῦ τελουμένου ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου ὑπὲρ τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένων κληρικῶν ἐν Σικάγῳ καὶ τῶν ἀγρίως κατακρεουργηθέντων ὑπό τε τῶν Κατακτητῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐχθρῶν τῆς πατρίδος κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν.

—Τῇ 16ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐτέλεσε μετὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἐλαίας κ. Ἀθηναγόρου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου τοὺς Γάμους τοῦ κ. Νικολάου Ἠλ. Στασινοπούλου μετὰ τῆς Δίδος Εὐγενίας Gregory. Ἀμφότεροι οἱ Ἐπίσκοποι ὡμίλησαν εἰς τοὺς Γάμους τούτους.

—Τῇ 18ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μετέβη εἰς Lincoln Park, Mich. καὶ τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ἑσπερινὸν ἐν τῷ ἐκεῖ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τὴν ἑπομένην ἐτέλεσε τὴν θείαν καὶ ἱερὰν Λειτουργίαν, τὸ δὲ ἑσπέρας παρεκάθησεν εἰς τὸ ἐπίσημον τῆς Κοινότητος Δεῖπνον.

—Τῇ 25ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μετέβη εἰς St. Louis, Mo. ἵνα λάβῃ μέρος εἰς τὸ Κληρικολαϊκὸν Συνέδριον.

—Τῇ 26ῃ συνελειτούργησε μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἐλαίας ἐν τῷ ἐν St. Louis, Mo. Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

—Τῇ 29ῃ ἐπέστρεψεν εἰς Σικάγον ἵνα παραστῇ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν καὶ τὴν θείαν Λειτουργίαν τοῦ ἐν Σικάγῳ πανηγυρίζοντος Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ κ. Ἰεζεκιὴλ

—Τὴν Πέμπτην 19ην Ὀκτωβρίου ἐπεσκέφθη τὴν Κοινότητα τοῦ Chicopee Falls, Mass. ὅπου ἐτέλεσεν ἑσπερινόν, ὡμίλησεν εἰς τοὺς χριστιανοὺς καὶ παρέστη εἰς Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν μελῶν τῆς Κοινότητος κατὰ τὴν ὁποίαν συνεζητήθησαν διάφορα ζητήματα σχετικὰ μὲ τὴν Κοινότητα καὶ τὴν Φιλόπτωχον Ἀδελφότητα.

—Τὴν Κυριακὴν 22αν Ὀκτωβρίου ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ ὡμίλησεν εἰς τὴν Κοινότητα τῆς Μεταμορφώσεως, Lowell, Mass., ἔνθα καὶ ἐχειροτόνησεν εἰς Ἱερέα τὸν Ἱερολ. Διάκονον κ. Ὅμηρον Γκουμένην.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας παρεκάθησε καὶ ὡμίλησεν εἰς δεῖπνον δοθὲν ὑπὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ Συλλόγου τοῦ Hartford, Conn. εἰς τὸ Bond Hotel ὑπὲρ τοῦ Κοινοτικοῦ Ταμείου.

—Τὴν Δευτέραν 23ην Ὀκτωβρίου παρέστη εἰς ἑσπερινὸν τελεσθέντα ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Εὐαγγελισμοῦ Βοστώνης τῇ συμμετοχῇ δωδεκάδος ἱερέων καὶ ὁλοκλήρου τῆς Χορωδίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀφίξεως εἰς Βοστώνην τῆς Κυπριακῆς Πρεσβείας ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυρηνείας κ.κ. Κυπριανοῦ. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἑσπερινοῦ ὁ Θεοφιλέστατος Ἅγιος Ναζιανζοῦ ὡμίλησε τονίσας τὴν ἑλληνικότητα τῆς Μεγαλονήσου, καὶ ὑπογραμμίσας τὸ δίκαιον τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ πρὸς ἕνωσιν μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος. Μετὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοφιλεστάτου καὶ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Προέδρου τῆς Πρεσβείας Ἁγίου Κυρηνείας, ἀπεφασίσθη, προτάσει τοῦ Θεοφιλεστάτου, ὑπὸ τῶν παρισταμένων Ἱερέων καὶ ἀντιπροσώπων ὅλων τῶν Κοινοτήτων τῆς Νέας Ἀγγλίας νὰ σταλῇ σχετικὸν τηλεγράφημα διὰ τὴν ἕνωσιν τῆς Κύπρου εἰς τοὺς ἐπισήμους τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως καθὼς καὶ τῆς Ἀγγλικῆς καὶ Ἑλληνικῆς τοιαύτης. Ἐσχηματίσθη δὲ ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Θεοφιλεστάτου ἐπιτροπὴ πρὸς περαιτέρω προώθησιν τῆς μεγάλης αὐτῆς ἐθνικῆς ὑποθέσεως.

—Τὴν ἑπομένην, 24ην Ὀκτωβρίου, ὁ Θεοφιλέστατος συνώδευσε τὸν πρόεδρον τῆς Κυπριακῆς Πρεσβείας καὶ τὰ μέλη αὐτῆς κ. κ. Λανίτην καὶ Λοϊζίδην εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Κυβερνήτου τῆς Μασσαχουσέτης κ. Πὼλ Α. Ντῆβερ, τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς πλειοψηφίας ἐν τῇ Ὁμοσπον-

διακῆ Βουλῆ Washington κ. John MacCormack, τοῦ Δημάρχου τῆς πόλεως, καθὼς καὶ τῶν Διευθυντῶν ὅλων τῶν ἐφημερίδων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ θέσουν ἐνώπιόν των τὸ αἴτημα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

—Τὸ Σάββατον 28ην Ὀκτωβρίου, ἐθνικὴν ἑορτὴν τῆς Πατρίδος μας, ἐτέλεσεν Ἀρχιερατικὴν Λειτουργίαν, εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῆς Σχολῆς, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ὡμίλησεν εἰς τοὺς φοιτητὰς διὰ τὴν σημασίαν τῆς ἑορτῆς καὶ διὰ τὸν ἄρρηκτον σύνδεσμον μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

—Τὴν Κυριακὴν 29ην Ὀκτωβρίου τὸ πρωῒ ἐλειτούργησε καὶ ὡμίλησεν ἐνώπιον πυκνοτάτου ἐκκλησιάσματος εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Τριάδος Pittsburgh, Pa. ἔνθα καὶ ἐχειροτόνησεν εἰς Διάκονον τὸν διδάσκαλον τῆς Κοινότητος καὶ ἀπόφοιτον τῆς Θ. Σχολῆς κ. Ἰωάννην Ἀθανασίου. Ἐκ δίσκου περιαχθέντος κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὑπὲρ τῆς Θ. Σχολῆς προσεφέρθη ὑπὸ τῆς Κοινότητος τὸ ποσὸν τῶν $321.25. Ἐπίσης δωρεὰς πρὸς τὴν Θ. Σχολὴν ἔκαμαν καὶ οἱ κ. κ. Μανωλακάκης, Πρόεδρος τῆς Κοινότητος $100, Ἀνάστος $200, Παπαδημητίου $100, Βελῆς $100 καὶ Μπέκας Ἀντώνιος $100.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θ. Λειτουργίας συνεσκέφθη μετὰ τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς ἐν λόγῳ Κοινότητος καὶ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Σχολείου.

Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐχοροστάτησεν εἰς ἑσπερινὸν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Νικολάου Pittsburgh, Pa. καὶ ὡμίλησεν εἰς τοὺς συγκεντρωθέντας ὁμογενεῖς. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἑσπερινοῦ συνεσκέφθη μετὰ τοῦ προέδρου, τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Κοινότητος καὶ τινων μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ προβλημάτων καὶ ἀναγκῶν τῆς Κοινότητος.

—Τὴν ἑπομένην 30ὴν Ὀκτωβρίου ἑσπέρας ἐχοροστάτησεν εἰς ἑσπερινὸν ἐν τῇ Κοινότητι τοῦ East Pittsburgh, Pa, ὡμίλησε πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας, καὶ παρεκάθησεν εἰς δεῖπνον προσφερθὲν ὑπὸ τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος ἐν τῇ Κοινοτικῇ αἰθούσῃ. Ἡ Κοινότης East Pittsburgh, Pa. προσέφερεν εἰς τὴν Θ. Σχολὴν $100.

—Τὴν Τρίτην 31ην Ὀκτωβρίου ἐχοροστάτησεν εἰς ἑσπερινόν, ὡμίλησε καὶ παρεκάθησεν εἰς δεῖπνον ἐν τῇ Κοινότητι Aliquippa, Pa.

—Τὴν Τετάρτην 1ην Νοεμβρίου πρωῒ ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ ὡμίλησεν εἰς τὴν Κοινότητα τοῦ Ambridge, Pa., ἡ ὁποία προσέφερεν ἐκ δίσκου διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Θ. Σχολῆς $100.

Τὴν Τετάρτην ἑσπέρας παρεκάθησεν εἰς δεῖπνον τοῦ Political Alliance τοῦ Pittsburgh δοθὲν εἰς τὸ Schenley Hotel. Εἰς ὁμιλίαν του κατὰ τὸ δεῖπνον αὐτὸ ὁ Θεοφιλέστατος συνέστησεν εἰς τοὺς παρευρισκομένους ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὰ Ἀμερικανικὰ καὶ Ἑλληνικὰ ἰδεώδη καὶ ἔκαμεν ἔκκλησιν εἰς τὸν παρευρισκόμενον Γερουσιαστὴν κ. Myers καὶ τοὺς ἄλλους Ἀμερικανοὺς ἐπισήμους νὰ ἐνδιαφερθοῦν διὰ τὸν ἐπαναπατρισμὸν τῶν ὑπὸ τῶν Κομμουνιστῶν ἁρπαγέντων 28,000 ἑλληνοπαίδων, καὶ διὰ τὴν ἕνωσιν τῆς Κύπρου μὲ τὴν Ἑλλάδα. Τὰ κέρδη ἐκ τοῦ Δείπνου αὐτοῦ ἐκ $750 διετέθησαν ὑπὲρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

—Τὴν Πέμπτην 2αν Νοεμβρίου τὸ ἑσπέρας ἐτέλεσε τὸν ἑσπερινὸν καὶ ὡμίλησε πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τοῦ Monessen, Pa., ἐπεθεώρησε δὲ διάφορα οἰκόπεδα ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Κοινότης ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκλέξῃ τὸ κατάλληλον δι' ἀγορὰν καὶ οἰκοδομὴν νέου Ἱεροῦ Ναοῦ.

—Τὴν Παρασκευὴν 3ην Νοεμβρίου ἐτέλεσε τὴν μὲν πρωῒαν τὴν Θ. Λειτουργίαν εἰς McKeesport, Pa., τὸ δὲ ἑσπέρας ἑσπερινὸν εἰς τὴν Κοινότητα τοῦ Weirton, W. Va.

—Τὴν ἑπομένην 4ην Νοεμβρίου ἡμέραν Σάββατον ἐλειτούργησε μετὰ πλειάδος ἱερέων ἀποφοίτων τῆς Θ. Σχολῆς εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Steubenville, Ohio καὶ ἐχειροτόνησε εἰς Ἱερέα τὸν Ἱερολ. Διάκονον κ. Ἰωάννην Ἀθανασίου. Μετὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν παρεκάθησεν εἰς γεῦμα δοθὲν ὑπὸ τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Steubenville.

Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐχοροστάτησε καὶ ὡμίλησεν κατὰ τὸν ἑσπερινὸν εἰς τὴν Ἁγίαν Τριάδα Canton, Ohio.

—Τὴν ἑπομένην Κυριακὴν πρωῒ Νοεμβρίου 5 ἐλειτούργησε καὶ ὡμίλησεν εἰς τὴν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους Canton, Ohio.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐτέλεσεν Ἁγιασμὸν καὶ προέστη εἰς τὴν τελετὴν τῆς ἐντειχίσεως τοῦ ἀκρογωνιαίου λίθου τοῦ ἡμιανεγερθέντος νέου Ἱ. Ναοῦ τῆς Κοινότητος Massillon, Ohio.

Τὸ αὐτὸ ἑσπέρας παρεκάθησεν εἰς τέϊον ἐν τῇ κοινοτικῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους Canton, Ohio. Μετὰ ταῦτα ἐπεσκέφθη ἐκ νέου τὴν Κοινότητα τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ ὡμίλησεν εἰς τοὺς ἐκεῖ ὑπερεξακοσίους νέους καὶ νεάνιδας ἐπ' εὐκαιρίᾳ χορευτικῆς ἑσπερίδος τῆς ὀργανώσεώς των, περὶ τῶν καθηκόντων των ἀπέναντι τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως.

—Τὴν 6ην Νοεμβρίου, διερχόμενος ἐκ Νέας Ὑόρκης, ἐπεσκέφθη τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ διὰ διάφορα ζητήματα τῆς Σχολῆς.

Η ΙΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 11ης σελίδος)

καρδίαν, τὴν ἕδραν τῆς ἀγάπης.

Θὰ ἐπερίττευεν ἴσως ἡ παρατήρησίς μου αὕτη, ὡς σχολαία, ἐφ' ὅσον ὅμως περιέργως παρὰ τῶν Χριστιανῶν μας ἐρωτώμεθα ποὺ πρέπει νὰ φορῆται τὸ δακτύλιον τοῦ ἀρραβῶνος καὶ διατί κατὰ κανόνα νὰ τίθεται εἰς τὸν παράμεσον δάκτυλον τῆς ἀριστερᾶς χειρός, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ δώσωμεν τὴν πρέπουσαν ἀπάντησιν πρὸς διαφώτισιν αὐτῶν. Ἴσως μάλιστα καί τινες τῶν συναδέλφων κληρικῶν ἀγνοοῦσι καθόλου τὸ ζήτημα τοῦτο ἢ καὶ ἔχουσι σαφεστέρας γνώμας, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου οὕτως ὥστε νὰ διαφωτίσωσι καὶ ἡμᾶς.

Ἡμεῖς ἀνεξαρτήτως τῆς φαιδρᾶς ἑρμηνείας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σεβίλλης τῆς λίαν χαριέσσης καὶ ἐξεζητημένης ἴσως διὰ τὴν αἰσθηματολογικὴν στιγμὴν τῆς ζωῆς τῶν μνηστευομένων εὐχαρίστου, διὰ λόγους πρακτικοὺς διατυπώνομεν τὴν προσωπικήν μας γνώμην.

Ὡς γνωστὸν ὅλη ἡ χειρωνακτικὴ ἐργασία ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκτελεῖται διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἧττον δὲ διὰ τῆς ἀριστερᾶς· κατὰ συνέπειαν ὁ ἐργαζόμενος φορῶν τὸ δακτυλίδιον εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐμποδίζεται εἰς τὴν ἐργασίαν του, ἐπὶ πλέον φθείρεται ταυτοχρόνως τὸ συνεχῶς προστριβόμενον δακτυλίδιον. Ἐντεῦθεν ὅλως πρακτικῶς ἐπενοήθη νὰ φορῆται εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα τὸ δακτυλίδιον τοῦ ἀρραβῶνος· ἀλλ' ἐκτὸς τῆς σκοπίμου ταύτης πρακτικότητος διὰ τοῦ χρόνου βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐκλείπει ἡ παρὰ τῷ λαῷ προκατάληψις, ἂν μὴ δεισιδαιμονία ὅτι ἂν χαθῇ ἢ φθαρῇ ὁ ἀρραβών, εἶναι οἰωνὸς κακὸς διὰ τοὺς συναφθέντας εἰς γάμου κοινωνίαν.

THE CHRISTMAS GOSPEL

St. Luke 2: 1-20

"And it came to pass in those days, that there went out a decree from Caesar Augustus, that all the world should be taxed.

(And this taxing was first made when Cyrenius was governor of Syria.)

And all went to be taxed, every one into his own city.

And Joseph also went up from Galilee, out of the city of Nazareth, into Judaea, unto the city of David, which is called Bethlehem; (because he was of the house and lineage of David:)

To be taxed with Mary his espoused wife, being great with child.

And so it was, that, while they were there, the days were accomplished that she should be delivered.

And she brought forth her first-born son, and wrapped him in swaddling clothes, and laid him in a manger; because there was no room for them in the inn.

And there were in the same country shepherds abiding in the field, keeping watch over their flock by night.

And, lo, the angel of the Lord came upon them, and the glory of the Lord shone round about them: and they were sore afraid.

And the angel said unto them, Fear not: for, behold, I bring you good tidings of great joy, which shall be to all people.

For unto you is born this day in the city of David a Saviour, which is Christ the Lord.

And this shall be a sign unto you; Ye shall find the babe wrapped in swaddling clothes, lying in a manger.

And suddenly there was with the angel a multitude of the heavenly host praising God, and saying, Glory to God in the highest, and on earth peace, good will toward men.

And it came to pass, as the angels were gone away from them into heaven, the shepherds said one to another, Let us now go even unto Bethlehem, and see this thing which is come to pass, which the Lord hath made known to us.

And they came with haste, and found Mary, and Joseph, and the babe lying in a manger.

And when they had seen it, they made known abroad the saying which was told them concerning this child.

And all they that heard it wondered at those things which were told them by the shepherds. But Mary kept all these things, and pondered them in her heart.

And the shepherds returned, glorifying and praising God for all the things that they had heard and seen, as it was told unto them."

TODAY IN BETHLEHEM

Today in Bethlehem hear I
Sweet angel voices singing,
All glory be to God on high
Who peace to earth is bringing.

The Virgin Mary holdeth more
Than highest heaven most holy;
Light shines on what was dark before,
And lifteth the lowly.

God wills that peace should be on earth,
And holy exultation;
Sweet Babe, I greet thy spotless birth
And wondrous Incarnation.

Today in Bethlehem hear I
Even the lowly singing;
With the angels' words they pierce the sky;
All earth with joy is ringing.

JOHN OF DAMASCUS

(Translated from the Greek by Philip Schaff)

THE GREATEST OF BOOKS

A noted orator once asked Charles Dickens to name the most pathetic story in literature, and he said it was that of the Progidal Son.

Mr. Coleridge was asked for the richest passage in literature, and he said that it was the first sixteen verses in the fifth chapter of Matthew.

Daniel Webster was asked concerning the greatest legal digest, and he replied that it was the Sermon on the Mount.

No one has equalled Moses for law, or David for poetry, or Isaiah for visions, or Jesus for ethics, or Peter for holy zeal, or Paul for logic.

TO THINK OF:

—*Sympathy is never wasted except when you give it to yourself.* John W. Roper.

—*Face your difficulties and acknowledge them, but do not let them master you.* Helen Keller

—*The smallest good deed is better than the greatest good intention.* Papyrus

WHY SANTA CLAUS

By HELEN NEWMAN ASH

(Courtesy of the "War Cry")

SANTA CLAUS sometimes is a perplexing myth to parents, especially to modern ones who may be worrying about what St. Nick can do to their children's sense of reality, and to their own sense of responsibility when the time comes for the inevitable question, "*Who* is Santa Claus?"

Fancy or circumstance may determine your answer, but there is no need to make excuses for conscience's sake, nor to dread to face the accusing eyes of a child who has been informed that Santa is but a snare and a delusion, dreamed up by conniving parents, for—Santa Claus is a reality. Books of history tell you his name, where he was born and when, and a few of the circumstances of his unusual career. The rest is legendary, mythical, if you prefer that word, but beneficient in its effect upon mankind; and "children believe in him because they want to," says a prominent child psychologist who himself believes that childhood is the better for the happiness Santa Claus tales bring.

The well-upholstered fellow in the department store who listens to the whispered wishes of children and the red-clad Santa who bounces up the aisle at the end of a church Christmas program are both lineal descendants of a true St. Nicholas, a man who traveled the earth one thousand six hundred years ago, and started a happy tradition.

Few saints have had to endure through the centuries so many changes of name and nature, but his spirit has survived them all. Beyond the legends that cluster around his name, the red suit and whiskers, the "horse with glass legs" that some children say he rides, the reindeer and sleigh, the mask and hood, the bag and stick, all parts of stories that are attached to him, a *real person* existed. And his life was so brave and kind, so colorful and inspiring in his time, that the countries of Europe and the Near East took him to their hearts, and would not let him be forgotten.

When he was born in the town of Patara in Syria, sometime before the year 300 A.D., his very

religious parents, Epiphanes and Joanna, felt that he was a miracle baby—as what young parents do not? He was unusually strong, and could stand up in his bath on the day of his christening. The child continually did things which amazed his relatives, and they named him "Nicholas," meaning "victory," and bravely trained him to follow the Christian way, which was not generally accepted in that early day. Nicholas was born into a time which was ripe for change, for during his lifetime the Emperor Constantine accepted Christianity, with the result that the Christian sect, instead of suffering every imaginable persecution, was able to become a strong church, with the legal sanction of the Roman Empire behind it.

Nicholas grew into boyhood practicing the religion his mother taught him, and like her, he was unselfish and full of love for all children. He went on a pilgrimage to the Holy Land, and all along the way he talked to other pilgrims from many countries, to merchants and beggars and to the sailors in the ship that carried him over the blue Mediterranean. He received a liberal education directly from the lives of people, from their deeds and from their needs.

The ship stopped at the port of Myra in Asia Minor to unload grain, and there Nicholas felt a strong urge to leave the ship and explore this strange place. He said farewell to his sailor friends aboard, climbed down past the slaves carrying cargo from ship to dock, and walked inland toward the small village of poor huts and rutted streets, where the only thing of beauty was the church built of colored marble. He wondered at the contrast, and asked a child playing on the stone steps who had built this church. The people, the child answered, who had turned from the worship of Diana, had torn down her temple in the oak grove, and had carried the marble blocks to the town square to erect a church for the worship of the living God and His Son.

Nicholas turned to enter the church door, feeling that here was indeed an island held for Christ in the midst of paganism. But in the doorway stood a man in churchly robes, barring his way. "What is your name?" he demanded.

"Nicholas," the boy humbly replied.

"Come, we are waiting for you," was the cryptic answer.

Inside the bewildered boy found a council of bishops of the neighboring churches, kneeling in prayer. Under the new ruling of the Emperor, to avow Christianity was no longer a crime, and the bishops had gathered here openly to appoint a leader for this new church of Myra. But no willing

and able person had been found, so one aged minister said that he would pray all night, that the right candidate for the office should be sent to them early in the morning. Into his midnight prayers had come the name *Nicholas — nikos, victory,* and *laos,* meaning for the people; and his prayer had been answered. Thus Nicholas of Patara became Nicholas the Boy Bishop of Myra, and in this place he served his Master until his death on December 6, 343.

Nicholas was always the children's saint. Wherever he went the children flocked around him, for he healed their hurts and settled their quarrels and told them stories of Jesus, who loved the children of Galilee. Nicholas always filled the capacious pockets under his robes with coins and cookies for the children. People called him "saint" in his own lifetime, which is not ordinary—but his acts were not ordinary. Once he ransomed three girls about to be sold into slavery, and another time he rescued a band of runaway schoolboys from a murderous innkeeper.

His fame grew as a patron and protector of childhood, and the warmth of his character was felt wherever he went, so that at the end of his life his memory lingered as a beneficient influence, and people began to be generous to each other in his name. In doing him honor, folks discovered that a good life is contagious, and that giving to those in need brings happiness.

As time passed, the celebrations of St. Nicholas' Day on December 6, the day of his birthday in Heaven, and the Nativity of Christ on December 25, and the day the Magi came with their gifts—all were linked into the various observances that have come down to us. And so his story grew, even though, back in Myra, the boy Nicholas lay in his tomb under his church, where a miraculous

spring was said to well from the ground, bringing healing and peace to all who tasted of it. His story is the story of an idea . . . an idea which has kept growing, an idea of mercy and helpfulness.

The important thing is that his story traveled along with Christianity as it spread into the far lands beyond his boyhood horizon, where barbarians roamed the forests of Central Europe, and into the bitter northern lands where people were less happily situated than in his sunny homeland. Soon Nicholas—or the idea he represented in the tales and legends—was traveling north and west, full of love for people of every condition, longing to make life better and more meaningful for them. He always — the stories went — made smokeless chimneys his guidepost, for he knew that where there was no smoke, there could be no fire, and that meant no fuel and, probably, no food. There is no proof that any saint actually ever went down one of the cold northland chimneys, but the folk tales say that he loved to drop gifts of food and clothing, and wood to burn, down onto the cold hearths along his way, bringing practical comfort to households where he passed. Sometimes he would leave gifts under a tree near a woodsman's hut at the forest's edge, and then go on his way singing happily. When he was invited into cottages, he would tell the story of the Christ Child, the Greatest Gift. Presently children began to watch for the time of his passing —as had the children in the streets of Myra long ago—and some tied bits of bright thread and cloth, and sugar for his horse, to a favorite forest tree, to attract his eye as he hurried by.

Year by year his journeys grew longer, and if St. Nicholas did not return at the expected time, the children might say, "Oh, his horse has glass legs, and he has broken his foot!" When he went as far as the coast of Belgium, he took along a retainer to help him, and horses with heavy saddlebags. "Sinterklaas," the swarming children called him there, as they waited full of admiration and curiosity for his gifts and stories and songs, but they shied away from his strange dark companion, "Rupert." Even today, in that country, the two are supposed to visit the children together on Christmas, Sinterklaas with his saddlebags full of rewards, Rupert with a sack in which to carry away the bad children. But fortunately, all the bad children have turned into good ones by Christmas Eve, so Black Rupert's bag is always empty.

Now the saint had to see the Midnight Sun, and as he pushed farther north into the bleak frozen country, he began to look more like the English "Father Claus." For now his cheeks turned apple-red from the biting winds, and he donned fur cap and mittens over his red bishop's robes. Then he acquired reindeer and a sleigh, common means of transportation in that wintry land, and often he drove his team right up onto the housetops over frozen drifts piled level with the sweeping roofs.

(Continued on page 22)

THE HOLIDAY SEASON

By ANNE ANTHONY

CHRISTMAS

The holiday season in Greece extends over a period of twelve days, from Christmas Eve to Epiphany on January 6.

Christmas as it is known to us of the west, with its tree and its characteristic decorations, its Santa Claus and the exchange of gifts is not celebrated in Greece, even though a visitor to Athens could easily persuade himself that this statement is not correct. The flower vendors display evergreen trees; beautiful sprays of holly are brought down from Macedonia where the plant flourishes; mistletoe grows abundantly on the fir trees on near-by mountains and is consequently plentiful and cheap; in shop windows one sees figurines of Santa Claus, tree ornaments and other decorations familiar to us — indeed, nothing seems to be missing. But these things with the exception of the mistletoe, are not of Greek origin for use at Christmastime. Their presence is attributable to the influence of the Bavarian king Otho, modern Greece's first king, who arrived in Athens a little over a hundred years ago followed by numerous Germans and Austrians, whose customs became widely known.

To the true Greek Christmas is, to be sure, one of the great holy days, but not the most important. A popular saying has it, "Three days for the Birth, three days for the Baptism, and six days for the Resurrection." The devout observe a strict fast for six weeks, calling for abstention from animal products of all kinds, including milk in all its phases. This fast is broken upon return from midnight mass early Christmas morning, when the paterfamilias and his household refresh themselves with a glass of wine and partake of the Christmas sweets that the womenfolk have prepared during the previous week. The family board is laden with fruits of the season — tangerines, oranges and pomegranates — and the traditional Christmas loaf, *Christópsomo*, a sweet, rich bread decorated with almonds and candied fruits, on the top of which is written the name Jesus Christ, *Iesous Christos*. Then there is a variety of sweets made of almonds or farina, flavored with orange peel and spices, boiled in honey and sprinkled with chopped walnuts—all delicious. In some households the small children are still awake to receive presents; or they receive them later in the morning.

A primitive custom is preserved on some of the islands, beautiful in its simplicity. The priest and congregation issue from the church during the midnight service, chanting hymns, the priest swinging his censer to the skies. The belief is that as the hour of Jesus' birth approaches the heavens open and a host of angels descends to bless the earth, and that upon all present Divine Grace is bestowed.

THE NEW YEAR

The time of greatest celebration for the Greeks is unquestionably New Year's Eve; on New Year's Day presents are exchanged as they are with us on Christmas Day, accompanied by much merriment, visiting and feasting.

During the last week of the year the police begin marking off the middle of streets in the center of town (Evangelistrias, Aghiou Markou and Aeolou) with large blocks, each with a number, preparatory to the arrival of the annual bazaar. As soon as the paint is dry wooden stands are built on each small plot or pushcarts are fixed in place by the hundreds, if not thousands of vendors of toys, gift articles of every description and noisemakers. Great masses of people flock to this mart every day, the crowds becoming denser as the year draws to its close. Visitors to Athens who wish to see a characteristic incident in the life of Athens, particularly of the working people should make a trip to this district in the afternoon or evening of the 31st. It may be reached by going down Hermes Street to just one street above the church called Kapnikarea, and turn to the right. One should be prepared for noise and excitement, colorful display, for a lot good-natured push and shove, just as one would be on Broadway at the same time. There will be importuning cries of *Kyria* or *Kyrie* (Madam or Mister) with articles thrust under one's nose, and many attempts in broken English to inveigle one into purchasing something. If one goes to have fun the trip will be enjoyed. If one does not like crowds, it would be wiser to stay away.

On New Year's Eve every Greek is anxious to ascertain what his luck is likely to be during the coming year by playing the French card game called baccarat, or by joining a party with a roulette wheel. According to his gains or losses he will be happy or dismayed. In Athens many well-to-do families keep a sort of open house on this night and everyone joins in the playing in turn. At the stroke of midnight all playing ceases and greetings of *Chronia polla* (many happy returns) are exchanged as a toast to the new year is drunk. Then the traditional *Vasilópita* (Vasilios, Basil; pita, cake) with its hidden coin is brought in and placed upon the table. The master of the house, after making the sign of the cross over the cake with his knife proceeds to cut it, strictly according to rule: the first piece goes to St. Basil (Aghios Vasilios, the Greek equivalent of Santa Claus as the bringer of gifts). His feast began at midnight, and the cake is named in his honor. Then come in

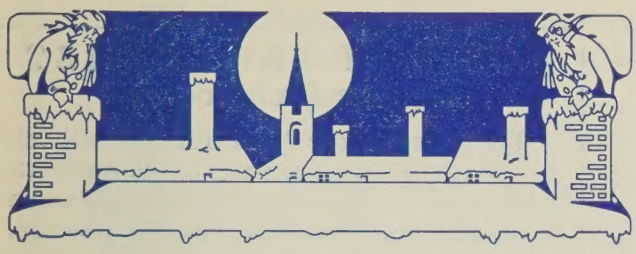

order, a piece for the house; for the oldest members of the family; for the master and mistress of the house; next come the guests, again according to age or rank or relationship to the family; and last but not least for the children, according to age. A piece is also cut for any member of the family who may be absent, for the poor, whom we have always with us, and for any enterprise in which the host is interested, his business, his ship or such like. The cake is hastily broken apart to see who is the winner of the coin with its prophetic meaning. Before the war it was customary to put gold or silver coins into the *pita*, but today people are satisfied with a mere gilded imitation. The *Vasilopita* is a kind of plain pound cake, baked in a large deep round pan, decorated with almonds. Toasts to the host and hostess and others are drunk in local wine or champagne, and after this small ceremony the playing is resumed and usually lasts until dawn.

At daybreak the gun on Mt. Lycabettus overlooking Athens opens with a shattering twenty-one-gun salute to the new year, and shortly thereafter various bands begin parading the streets playing the traditional *kalanda*, carols. At about ten o'clock the streets are already lined with crowds waiting to see the King and Queen and their three small children go by. When the Doxology is sung, after which the Royal Family leaves, another salute is discharged. The King and Queen return to the Palace to receive the greetings of the season from members of the cabinet, Government officials, the Diplomatic Corps and others.

January 1 is the Feast of St. Basil the Great, one of the four Fathers of the Orthodox Church (the others being St. Gregory Nazianzen, St. Athanasios the Great and St. John Chrysostom). He was born in Caesarea of Asia Minor in 330 and is renowned as the founder of cenobitic life in the Near East. He was also the prime power in the triumph of Orthodoxy over Arianism and other heresies that rocked the church during the 4th century. The good Saint was an extremely charitable man, disposing of his great personal fortune to establish orphanages, hospitals, homes for the aged. January 1, the date of his death, is celebrated by the giving of gifts in commemoration of his charity. Greek children are admonished, as are children of the West, to be good so that Aghios Vasilios may be sure to bring them presents.

A few days before the end of the year a sprouting bulb resembling a large onion, with broad green leaves from six to ten inches long, makes its appearance on hawkers' carts and at the green grocers' shops. It is bought by the populace and fixed to the door lintel upside down or otherwise displayed as a safeguard against any evil that may try to enter the house. After Epiphany it is usually tossed up on the roof or on the top of a closet, where though it remains uncared-for, it continues to flourish and even sometimes to bloom. The Greeks are very fond of this plant, believing that its verility is symbolic of their own as a race.

The most common sight at this time is a group of small boys going from house to house carrying a triangular instrument that is struck with a rod, singing carols and wishing *Chronia polla* to all within in the hope of receiving small donations of money or sweets.

St. Basil has his mythical residence in Caesarea and comes to Greece in a ship. Though not as frequently portrayed as is the sleigh with us, nevertheless one sees, more often in the smaller towns, groups of men and boys carrying a fair-sized ship or sailing vessel from house to house in remembrance of the voyage of St. Basil. They stand around it in the hall or the living room singing carols, usually accompanied by flute, guitar or even violin, for which they hope to receive the customary reward.

At this season every householder is expected to give gratuities for services rendered during the year to such public servants as postmen, garbage collectors, street cleaners, etc., and to pay domestic servants the so-called thirteenth salary. Practically all employees receive an extra wage or salary payment for the New Year. Mounds of packages rise around the base of the platforms of the traffic police of Athens and Piraeus on New Year's Eve and New Year's Day. These are donations of owners of motor vehicles, both individuals and business firms. The former give bottles of wine or some boxes of sweets; the latter, the products of their organization; hence it is not unusual to see dishes, crockery, furniture, clothing, household gadgets, etc., piled up. In the center of town these mounds assume proportions that interfere with the traffic and trucks are obliged to make regular rounds to collect the accumulations.

It is still customary amongst upper-class Athenians for gentlemen to go calling on New Year's Day, though it is being observed less each year. If the lady is receiving, her callers are offered the customary sweets with a glass of wine, with results that can be imagined if a large number of ladies are on the list.

President Truman and The Bible

For nine consecutive years the American Bible Society is sponsoring a world-wide Bible reading program, conducted by thousands of churches from Thanksgiving to Christmas. President H. S. Truman, honorary chairman of the National Committee for the promotion of this project, endorsing the program for this year, calls upon Americans "to read and ponder the Book by which our fathers lived." His remarkable letter to the A.B.S. on the occasion is a hymn to the Bible and a thoughtful proclamation of its unique value for the edification of our wartorned world.

"In this age of doubt, declares the President, which sometimes gives way to cynicism and despair, it is of hopeful significance that the Bible remains the world's best seller. Our days are cast in an age that knows not God, and when love, which the apostle to the Gentiles exalted above faith and hope, does not rule the counsel or the hearts of men. In the spirit of humility, therefore, I call upon my countrymen once again in the sacred season from Thanksgiving to Christmastide to read and ponder the Book by which our fathers lived—the Book which vindicates the ways of God to man."

"Though others falter," adds Mr. Truman, "we doubt not through the ages one increasing purpose runs. In this faith we shall find God, if not in the whirlwind or the tempest, perhaps in a voice that is still and small—a voice bidding him who is athirst to come and, whosoever will, to take the water of life freely."

HOLIDAY BROADCAST Of Our Archdiocese

His Eminence our Archbishop Michael will deliver a New Year's message to the American people over the Columbia Broadcasting System on Sunday, December 31st, at 10:30-11:00 a.m. This message can be heard from coast to coast.

Following the Archbishop's message a Greek choir of selected voices will sing Christmas hymns of our Church.

BE SURE TO LISTEN TO:

The Christmas Story on the Radio

The American Broadcasting Company has sponsored a program under the title "The greatest story ever told," which is broadcasted every Sunday, 5:30 to 6:00 p.m., Station WJZ, 770 on the dial.

This year's programs, Sunday, December 24, and Sunday, December 31, will be titled, "Unto You This Day," and "Flight into Egypt," respectively. They portray the story of the Nativity very dramatically. Both programs have been given on previous holidays, and are being repeated because of many requests for them.

WHY SANTA CLAUS

(Continued from page 19)

The spirit of that Boy Bishop of so long ago is in our Santa Claus as indestructibly as is the joy of giving. Whether we call him by any of his many names—he is still the same essential being.

Perhaps we put out a wooden shoe filled with carrots for Santa's horse as Dutch children do, or leave a window open for him to enter as they do in Germany, or put a shoe on a window sill as in Spain, or hang up a hopeful sock or stockings, with or without a hearth to hang it by as we do in America. There are some who claim St. Nicholas as an American creation, because of the development of the legend by Washington Irving, who made of him a jolly, elfin character who drove a sleigh through the skies. There is little doubt that it was the genial Dutch who stowed away St. Nick and brought him on their ships to New Amsterdam in the New World, and first pronouced him "Santa Claus." It remained for Dr. Clement C. Moore, an Episcopal clergyman of New York, in 1822 to write a famous poem which has fixed his present picture as a part of the happy symbolism of Christmas, the honorable descendant of a saint who really lived and loved children, St. Nicholas, patron of the young — and the young in heart.

Ἀγγελία

Εὐχαρίστως ἀναγγέλλομεν τὴν ἱδρυσιν παρὰ τῆς Ὀργανώσεως A.H.E.P.A. εἰδικοῦ γραφείου ἐν Νέα Ὑόρκῃ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ὁμογενῶν, οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται νὰ φέρουν συγγενεῖς των ἢ ὀρφανὰ ἐξ Ἑλλάδος, συμφώνως πρὸς τὸν ψηφισθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Κογκρέσσου εὐεργετικὸν Νόμον "Περί ἐκτοπισθέντων προσώπων." Ἡ διεύθυνσις τοῦ γραφείου εἶναι:

16 Beaver Street., New York 4, N.Y.
Τηλέφωνον WHitehall 4-1794 - 5

Ἡ αὐτὴ Ὀργάνωσις πρόκειται νὰ ἱδρύσῃ συντόμως γραφεῖα διὰ τὸν ἴδιον σκοπόν εἰς Chicago, Ill., εἰς Ἀθήνας καὶ Θεσσαλονίκην.

Τὰ Ἐκδοτικὰ Καταστήματα Δίβρη εὔχονται εἰς ὅλους
Καλὰ Χριστούγεννα καὶ Εὐτυχὲς τὸ Νέον Ἔτος.

$2.50 $3 or $4 $2.50 $3.00

ΒΙΒΛΙΑ DIVRY

Ἀποστέλλονται πανταχοῦ ἅμα τῇ λήψει τοῦ ἀντιτίμου. Ζητήσατε εἰκονογραφημένον τιμοκατάλογον.

Τὸ μόνον πλῆρες καὶ τέλειον βιβλίον Ἑλληνικῆς Μαγειρικῆς εἰς τὴν Ἀγγλικὴν.

Greek Cookery

In English

By NICHOLAS

TSELEMENTES

Good
Rich
Economical
Eating for every
Kitchen

Coming
Out
Of the
Knowledge of an
Expert and
Relayed to
You

300 Recipes
240 pages — $3.00.

D. C. DIVRY, Inc., Publishers
293 Seventh Ave., New York

ΟΙ ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΑΙ DIVRY 1951

Εἶνε οἱ Μόνοι
ποὺ ἔχουν:
4 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ
—Νέον
—Παλαιόν
—Ἀμερικανικὸν
—Ἱστορικόν.

◇

1000 ΠΕΡΙΠΟΥ
—Νέα Ἀστεῖα
—Νέα Τραγούδια
—Συνταγὰς Μαγειρικῆς
—Γνωμικὰ καὶ Παροιμίες.

◇

Ἐπὶ πλέον
Εἶναι οἱ μόνοι ποὺ συνοδεύονται μὲ
Δαπανηρὰς
Ἀναγλύφους
(Bas-Relief)
Γκλασὲ καὶ
Πολυχρώμους
Ἐθνικὰς καὶ
Θρησκευτικὰς
Ὡραιοτάτας
Καὶ Στερεὰς
ΕΙΚΟΝΑΣ

◇

Εἶναι Στολίδι
Πραγματικὸ
Γιὰ Κάθε
Σπίτι ἢ Κατάστημα

Τιμῶνται 80 Cents
(Ταχυδρομικῶς $1.00)

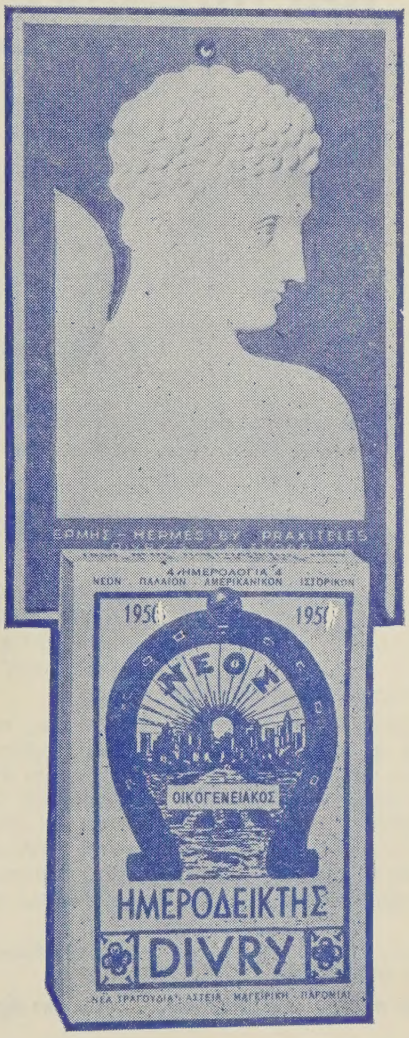

Ζητήσατε τὰς ἐκδόσεις DIVRY εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα ἢ γράψατε εἰς τὰ Ἐκδοτικὰ Καταστήματα

D. C. DIVRY, Inc. ◈ 293 SEVENTH AVENUE NEW YORK 1, N. Y.

Σχεδιάσατε τώρα νὰ

ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

διὰ τὸ

ΕΤΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΗΜΩΝ

μέσῳ τῆς

ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ ΔΟΚΙΜΑΣΜΕΝΗΣ TWA

Μόνης τακτικῆς Ἀεροπορικῆς Γραμμῆς κατ' εὐθεῖαν εἰς Ἀθήνας

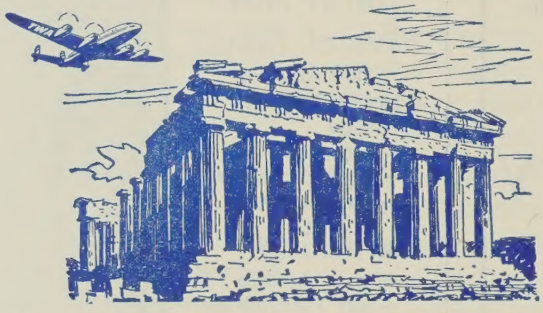

Οἰκονομεῖτε ἕως 31% μὲ τὰ ἐκτάκτως χαμηλὰ 15-ἡμερῶν ναῦλα, ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 16ης Μαρτίου

Τὸ 1951 θὰ εἶναι ἔτος πανηγυρικὸν διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἔχει ἐπισήμως προκηρυχθῆ ὡς ΕΤΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΗΜΩΝ δι' ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς φίλους τῆς Ἑλλάδος τοὺς διαμένοντας εἰς ἄλλας χώρας, ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου. Πρὸς τούτοις εἶναι ἡ 1900ὴ ἐπέτειος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου κηρύξαντος τὸν Χριστιανισμὸν ἐν Ἑλλάδι.

Ἐὰν καὶ σεῖς, ὅπως τόσαι χιλιάδες, σκέπτεσθε νὰ πανηγυρίσετε τὸ πανένδοξον τοῦτο ἔτος μὲ ἕνα ταξίδι στὴν Ἑλλάδα ἐνθυμηθῆτε ὅτι ἡ παγκοσμίως δοκιμασμένη Ἀεροπορικὴ Ἑταιρεία TWA εἶναι τὸ ταχύ, ἀξιόπιστον καὶ οἰκονομικὸν μέσον μεταβάσεως. **Καὶ μόνον ἡ TWA σᾶς προσφέρει εὔκολον μιᾶς γραμμῆς ἀεροπορικὴν ὑπηρεσίαν εἰς Ἀθήνας ἀπὸ 60 πόλεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ μέχρι τοῦ Εἰρηνικοῦ.**

Θὰ ἀνακαλύψετε πολλὰ ἄλλα πλεονεκτήματα κάμνοντες τὸ ταξίδι σας μὲ τὰ 300-μιλίων-τὴν ὥραν ἀεροπλάνα τῆς TWA. Ἐξοδεύετε ὀλιγώτερον καιρὸν ταξιδεύοντες, καὶ περισσότερον μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων σας. Καὶ κατὰ τὸ ταξίδι ἀπολαμβάνετε εὐγενῆ ὑπηρεσίαν, νοστιμώτατα φαγητὰ δωρεὰν... ὅλα τὰ εὐχάριστα «ἔκτακτα» ποὺ κάμνουν τὸ ταξίδι μὲ τὴν TWA πραγματικὴν ἀπόλαυσιν **εἰς ὅλον τὸν κόσμον.**

Τὸ κάλλιστον ὅλων, μεταξὺ 1ης Ἰανουαρίου καὶ 16ης Μαρτίου, μπορεῖτε νὰ ἐξοικονομήσετε ἕως 31% ἀπὸ τὸ ὑπερωκεάνειον μέρος τοῦ ταξιδίου σας μετ' ἐπιστροφῆς, μὲ τὴν ἔκτακτον 15-ἡμερῶν ἔκπτωσιν ναύλων τῆς TWA. Διὰ πλήρεις πληροφορίας καὶ περιγραφικὸν φυλλάδιον ἀποταθῆτε εἰς τὸν ταξιδιωτικὸν πράκτορά σας ἢ ταχυδρομήσατε τὸ κάτωθι δελτίον.

Ἀπὸ 1ης Ἰαν. 1951 ὁ ἐπὶ τῶν Μεταφορῶν Φόρος τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως ἐκ 15% καταργεῖται.

Across the U.S. and overseas... you can depend on TWA

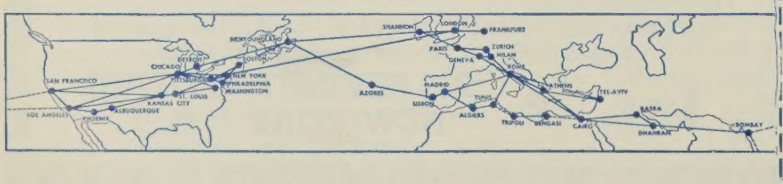

Trans World Airlines
Dept. O, 60 E. 42nd Street, New York City 17, N. Y.

Dear Sirs: Please send me your free TWA folder *"1951 is* Greek Homecoming Year" as soon as it is available.

Name_____

Street_____

City_____

State_____